

รายงานการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

Product development of Ko-yo hand woven bag using quilt technique

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นางสาวศศิธร วิศพันธ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2557

ชื่องานวิจัย   การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
 ผู้วิจัย   นางสาวศศิธร วิศพันธ์
 คณะ   ศิลปกรรมศาสตร์
 ปี   2557

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอให้กับกลุ่มทอผ้าร่มไหม ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนแรก คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สอง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ เป็นการกำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนที่สาม คือ การออกแบบ โดยร่างแบบตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ออกแบบและพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์ ซึ่งเริ่มจากการออกแบบลวดลายก่อนแล้วจึงออกแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ จำนวน 10 แบบ ขั้นตอนที่สี่ คือ การคัดเลือกแบบ นำแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอให้กลุ่มผ้าทอร่มไหมคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม จำนวน 3 แบบ ขั้นตอนที่ห้า คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผล โดยนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบจำนวน 3 รูปแบบ มาศึกษาความพึงพอใจจากสมาชิกกลุ่มทอผ้าร่มไหม จำนวน 5 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความคงทนแข็งแรง ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และสมาชิกกลุ่มผ้าทอร่มไหม ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความประณีตสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้ ใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และมีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน

เลข Bib#	1138771
วันที่	18 ต.ค. 2558
เลขเรียกหนังสือ	74815

Research Title	Product development of Ko-yo hand woven bag using quilt technique
Researcher	Miss Sasithorn Wisapan
Faculty	Faculty of Fine and Applied Arts
Year	2557

Abstract

The objective of the research is for develop product of Ko-yo hand woven bag by using quilt Technique, As the research it is satisfied which use this way to develop the product for the group of fabric weaving in Ko-yo , Ampor Mueng ,Songkha

First of all we research from basic then the second we analysis the detail for design. Thirdly, we will design following from theory of development with high technology and modern to create how different with other product , which we have to start from design draft idea what we want before production processing ,the design be the products from 10 types. The Forth step, we choose the design 3 types as what we want. The Fifth we develop the product and the last is analysis all of the information from 3 types to research and study how they satisfied products from 5 Volunteer people and other 100 people which interested our product. The measurement tool that we used in this time is close interview and asks to consumers directly to calculate which is finding from MEAN and Standard Deviation.

From the result we found that most of consumer's satisfied product of Ko-yo hand woven bag by using quilt Technique in the 3 Types which is highest satisfaction. The first has mean at 4.47 which is the Shape of image and still has a great value for product of Ko-yo hand woven bag, it also has a good quality and easy to use for any convenience customer need or want. For the target market is possible to produce and sell in the real market which everyone is satisfied in the product (Type 1).

Overall, the first has mean at 4.28 that is Shape of image still the same as we said before and the beauty of design and other which is very convenience for using in life style so they are going to produce for women who love this style.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากสมาชิกกลุ่มผ้าทอร่มไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ แนวคิด และข้อสังเกตอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรการออกแบบทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ทำงานวิจัย ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

นางสาวศศิธร วิศพันธุ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มิถุนายน 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	4
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การออกแบบผลิตภัณฑ์.....	7
งานศิลป์.....	20
ผ้าทอเกาะยอ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	54
ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคศิลป์.....	59
ผลการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคศิลป์.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปลผล.....	74
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	83
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	93

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้บริโภค.....	62
2	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1.....	63
3	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2.....	64
4	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3.....	65
5	การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์.....	66
6	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสมาชิกกลุ่มร่วมมือ.....	67
7	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1.....	68
8	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2.....	69
9	ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3.....	70
10	การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์.....	71

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ		หน้า
2.1	ลักษณะของเส้นต่าง ๆ.....	15
2.2	รูปร่างของวัตถุที่เกิดจากฉายเส้น.....	15
2.3	รูปทรงของวัตถุ.....	14
3.1	แบบร่างลวดลายกระเป๋า.....	36
3.2	แบบร่างลวดลายกระเป๋าคัดเลือก.....	36
3.3	แบบร่างกระเป๋ จำนวน 10 แบบ.....	37
3.4	ลงพื้นที่เพื่อคัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์.....	38
3.5	แบบร่างกระเป๋ากลุ่มผ้าทอริมไทรคัดเลือก.....	38
3.6	แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋ผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 1.....	39
3.7	แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋ผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 2.....	40
3.8	แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋ผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 3.....	41
3.9	ผ้าทอเกาะยอ.....	42
3.10	ผ้าซับใน.....	42
3.11	ใยโพลีเอสเตอร์อัดแผ่น ขนาด 250 กรัม.....	43
3.12	ผ้ากาบ.....	43
3.13	แผ่น PE รองกัน.....	44
3.14	หนัง.....	44
3.15	สายยาง.....	44
3.16	เส้นซิปและหัวซิป.....	45
3.17	ปุ่มกัน.....	45
3.18	ห่วงคล้อง.....	45
3.19	หมุดย้า.....	46
3.20	กระดุมแม่เหล็ก.....	46
3.21	ผ้ารูปสามเหลี่ยมที่นำมาเรียงต่อกันตามลวดลายที่ออกแบบ.....	47
3.22	ลวดลายที่ออกแบบไว้.....	47
3.23	ผ้ารูปสามเหลี่ยมที่เย็บต่อกันเป็นลวดลาย.....	47
3.24	แผ่นตกแต่งที่เย็บเสร็จแล้ว.....	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
3.25 การประกอบกับส่วนอื่น ๆ.....	48
3.26 การประกอบกระเป๋ากับซับใน.....	49
3.27 กระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่เสร็จสมบูรณ์.....	49
3.28 ลงพื้นที่เพื่อให้สมาชิกประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบ.....	50
3.29 มอบผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้กับกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อ.....	51
4.1 ผ้าทอยกดอก.....	55
4.2 กระเป๋าสุภาพสตรี.....	56
4.3 กระเป๋าเนกประสงค์แบบต่าง ๆ	56
4.4 สมุดบันทึกแบบต่าง ๆ.....	56
4.5 กล่องอเนกประสงค์.....	57
4.6 กล่องใส่นามบัตร.....	57
4.7 กล่องทิชชู.....	57
4.8 ที่ใส่ดินสอ.....	58
4.9 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1.....	60
4.10 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2.....	61
4.11 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3.....	61

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ผ้าทอเกาะยอ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ของตำบลเกาะยอ ซึ่งสืบสานภูมิปัญญามาแต่บรรพบุรุษ เป็นผ้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสงขลา มีความประณีตและสีสันที่สวยงาม โดยมีการทอยกดอกที่มีลวดลายอ่อนนุ่ม ถือเป็นสัญลักษณ์หัตถกรรมพื้นบ้านของภาคใต้และยังเป็นสุดยอดผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2549

การทอผ้าเกาะยอในระยะเริ่มแรกใช้ก่ทอเป็นกึ่งมือ และใช้เครื่องมือแบบที่คนใต้เรียกว่า “ตรน” แทนกระสวย ใช้ฝ้ายจากต้นฝ้ายที่ปลูกกันเอง ย้อมผ้าเอง โดยใช้สีที่ได้จากธรรมชาติตามแบบพื้นบ้าน ลวดลายที่ทอได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และเมื่อปี พ.ศ. 2375 ชาวบ้านเกาะยอได้นำผ้าเกาะยอขึ้นถวายพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้รับพระราชทานชื่อใหม่ว่า “ลายราชวัตร” แปลว่า “กิจวัตรหรือการกระทำ” ผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ มีการสั่งสอน สืบทอดต่อกันภายในครัวเรือนเรื่อยมา เป็นเวลาหลายร้อยปี ในอดีตผ้าทอเกาะยอ ชาวบ้านจะทอใช้เอง หรือแลกเปลี่ยนซื้อขายกันเฉพาะในท้องถิ่นสงขลา กระทั่งปี พ.ศ. 2516 สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สาขาจังหวัดสงขลา โดยคุณหญิงชื่นจิตต์ สุขุม นายกสมาคมได้เข้ามาส่งเสริมฟื้นฟูการทอผ้าของชาวเกาะยอ และได้เสนอให้ส่งเคราะห์มาทดแทนฝ้าย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถทรงสนับสนุนผ้าทอเกาะยอ ทรงฉลองพระองค์ด้วยผ้าทอเกาะยอในบางโอกาส จึงทำให้ประชาชนโดยทั่วไปได้หันมาสนใจผ้าเกาะยอรู้จักกันว่าเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของจังหวัดสงขลา (ศูนย์นวัตกรรมकारออกแบบ. 2556 : ออนไลน์)

ยมนา สินธุ์รัตน์ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มร่มไทร ตัวแทนผู้ประกอบการจังหวัดสงขลา กล่าวว่า สิ่งทอในจังหวัดสงขลามีกลุ่มทอผ้าอยู่หลายอำเภอ แต่ที่มีชื่อเสียงมากส่วนใหญ่อยู่ ต.เกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา ซึ่งมีลวดลายประณีตสวยงามเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีมานานจากรุ่นสู่รุ่น ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาวเกาะยอ ทั้งนี้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ ส่วนใหญ่เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านเพื่ออนุรักษ์และทอผ้าทอลายเกาะยอ โดยเส้นด้ายที่นำมาใช้ทอผ้าเกาะยอมี 3 ชนิด คือ ฝ้าย ไหมแท้ ไหมเทียม จุดเด่นของผ้าทอเกาะยอ คือ ลาย

ผ้า (ยมนา สินธุรัตน์. 2556 : ออนไลน์) สำหรับตลาดที่ส่งออกจำหน่าย นอกจากวางจำหน่ายในท้องถิ่นที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายเป็นประจำทุกวันแล้ว ยังส่งออกสู่ต่างประเทศ อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ หรือไม้ก็ออกจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญให้ไปร่วมงาน ผลิตภัณฑ์นอกเหนือจากทำเป็นผ้าทอผืนแล้ว ยังมี การพัฒนารูปแบบขึ้นเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งบุรุษและสตรี (ศูนย์นวัตกรรมกรรมการออกแบบ. 2556 : ออนไลน์)

ผ้าทอเกาะยอเป็นผืนผ้าที่มีประวัติมายาวนานและเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะลวดลายสีสันทันที่มีความสวยงามที่เกิดจากความประณีตในการทอ จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจขั้นต้นพบว่าในส่วนของ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอนั้น มีกลุ่มร่มไหมเพียงกลุ่มเดียวที่มีการนำผ้าทอเกาะยอมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า สมุดบันทึก กล้องนามบัตร กล้องกระดาษทิชชู เป็นต้น ซึ่งยมนา สินธุรัตน์ กล่าว ว่า กลุ่มร่มไหมนอกจากจะทอผ้าเป็นผืนแล้วยังมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และมีแนวคิดที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์แตกต่างจากที่มีอยู่ทั่วไป (ยมนา สินธุรัตน์. 2556. สัมภาษณ์) จากการศึกษาแบบผลิตภัณฑ์จากกลุ่มร่มไหมในขั้นต้น พบว่ามีกระเป๋าสตรีจากผ้าทอเกาะยอที่น่าสนใจ แต่รูปแบบก็เหมือนห้องตลาดทั่วไป นางนุช สินธุรัตน์ สมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลว่ากระเป๋าสตรีทางกลุ่มไม่ได้ออกแบบเอง เพียงแต่หาแบบมาแล้วผลิตตามแบบที่มีอยู่ (นางนุช สินธุรัตน์. 2556 : สัมภาษณ์)

ผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดที่จะพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอรูปแบบใหม่ที่สวยงาม น่าสนใจ และทันสมัย ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังที่สุทธิณีย์ พุฒกา ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กล่าวว่า สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอได้ดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สงขลา ยะลา ปัตตานี สตูล และนราธิวาส โดยวางกลยุทธ์สำคัญคือ การออกแบบที่ทันสมัย : สวย , การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพสิ่งทอ : ดี และการสร้างมาตรฐานที่ยอมรับได้ระดับสากล : มีคุณภาพ โดยพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอจากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ สร้างองค์ความรู้ ทั้งด้านการออกแบบพัฒนาวัตถุดิบผลิตภัณฑ์ครอบคลุมถึงบรรจุภัณฑ์รวมถึงการขยายช่องทางและโอกาสทางการตลาด ก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรแก่ผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน สามารถพัฒนาทักษะสร้างงาน สร้างอาชีพด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรมสิ่งทอ ผ่านการออกแบบและถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบใหม่ ๆ หลากหลายพร้อมออกสู่ตลาด AEC และตลาดสากล (สุทธิณีย์ พุฒกา . 2556 : ออนไลน์) ซึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอให้ให้มีรูปแบบใหม่ที่สวยงาม ทันสมัย และมีเอกลักษณ์นั้น นอกจากจะใช้ผ้าทอเกาะยอที่มีลวดลาย สีสันทัน สวยงามเป็นเอกลักษณ์อยู่แล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจ

เทคนิคการตัดเย็บที่ใช้เอกลักษณ์เฉพาะอย่างงานควิลท์ (Quilt) ซึ่งมีลักษณะการตัดเย็บที่แตกต่างจากการตัดเย็บทั่วไป คือ เป็นการนำผ้ามาเย็บต่อกัน ให้เกิดเป็นลวดลายตามที่ต้องการ และมีการปะผ้า ซึ่งใช้วิธีตัดผ้าเป็นลวดลายแล้วสอยติดลงบนผ้าที่ต้องการตกแต่งผสมผสานกันเป็นงานควิลท์

ศิลปะการต่อผ้า หรืองานควิลท์ (Quilt) เป็นศิลปะการตัดเย็บที่มีเอกลักษณ์เฉพาะหลักการของควิลท์ คือ ต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ Decorative top เป็นชั้นที่ออกแบบให้มีสีล้นและลวดลาย ชั้นที่สอง คือ Padding มาจากเส้นใย ทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่น ชั้นที่สาม คือ Backing คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง การทำควิลท์ (Quilt) ต้องมีส่วนประกอบด้วยแพทเวิร์ค (Patchwork) เป็นการนำผ้ามาเย็บต่อกัน และแอปพลิเคย์ (Applique) คือ การปะผ้า จะนำส่วนต่าง ๆ เหล่านี้มารวมกันเป็นงานทำควิลท์ ซึ่งในปัจจุบันงานควิลท์มีแบ่งออกเป็น 2 โชน คือ โชนยุโรป-อเมริกา จะเป็นโทนสีทึม ๆ และโชนญี่ปุ่นจะเป็นสีล้นสดใส (พิเชฐ พุฒตาล. 2550: 83; อ้างอิงจาก อธิรัตน์ พิสิทธิ์) งานควิลท์มีการสืบทอดกันมานานตั้งแต่ยุคก่อนคริสตกาล โดยการสืบทอดหลักฐานจากภาพเขียนของฟาโรห์อียิปต์ที่สวมเสื้อบุวมแบบงานควิลท์ และพบพรหมควิลท์ในถ้ำของชาวมองโกลเลียน สันนิษฐานว่าสมัยโบราณที่มีการใช้งานควิลท์ในยามสงคราม เพื่อเป็นเกราะป้องกันร่างกายและความหนาวเย็น ทั้งนี้งานควิลท์ได้ถูกส่งผ่านมาทุกยุคความเจริญของอารยธรรม โดยผู้อพยพและนักเดินทาง ที่พกพาผืนผ้าควิลท์ไปตามกองคาราวาน จนทำให้ควิลท์มีการแพร่หลายไปทั่วโลก

ปัจจุบันในประเทศไทยมีการนำศิลปะการต่อผ้ามาประยุกต์ใช้หลากหลายรูปแบบและมีการสร้างสรรค์ชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ มากขึ้น เช่น เครื่องนอน ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า กระเป๋า เป็นต้น และได้เห็นถึงความสำคัญของศิลปะผ้าควิลท์จนเกิดเป็นเทศกาลผ้าควิลท์ในปี 2553 ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยภายใต้ชื่อว่า “ไทยแลนด์ ควิลท์ เฟสติวัล” ศิริวรรณ วิลาสศักดานนท์ กล่าวว่า การทำงานควิลท์ในเมืองไทยกำลังได้รับความนิยม เพราะเป็นงานอดิเรกที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำเป็นอาชีพสร้างรายได้อีกด้วย ในอนาคตงานประเภทนี้จะกลายเป็นที่รู้จักและมีแนวโน้มการเติบโตของตลาดที่กว้างขึ้น (ศิริวรรณ วิลาสศักดานนท์. 2553 : ออนไลน์)

ศิลปะผ้าควิลท์ถือเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งที่สามารถนำมาต่อยอดโดยออกแบบและผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสม จากเอกลักษณ์ที่โดดเด่นด้วยกรรมวิธีการตัดเย็บ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์สวยงาม และทันสมัย เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มผู้ผลิต มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่

แตกต่าง แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของผ้าทอเกาะยออยู่เกิดมูลค่าและความงามรวมไปถึงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้นอันจะนำไปสู่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทยอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 2.3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอให้กับกลุ่มร่วมไทร

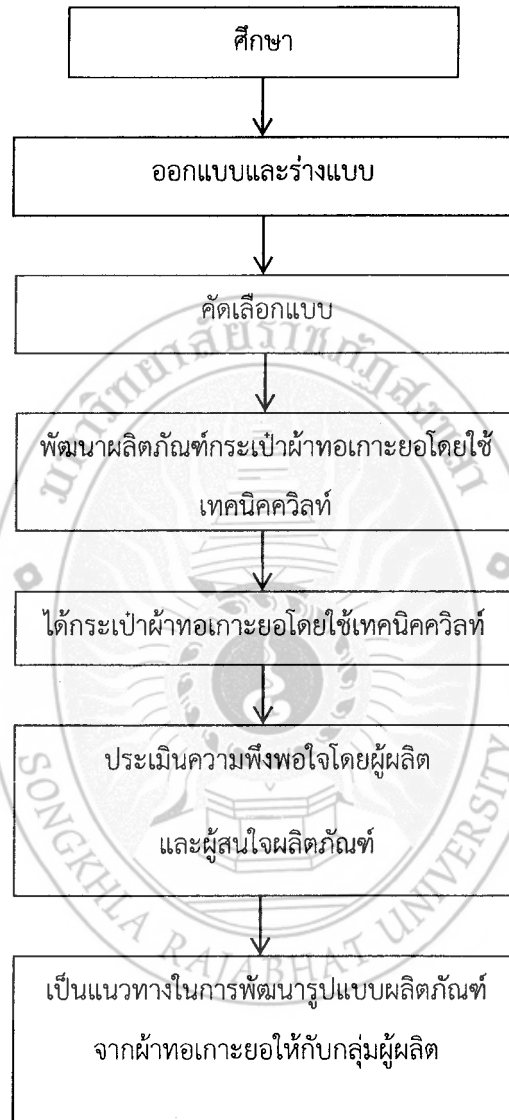
3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Area) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิต คือ กลุ่มร่วมไทร ที่ตั้งเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวที่มีการนำผ้าทอเกาะยอมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า สมุดโน้ต กล่องนามบัตร กล่องกระดาษทิชชู เป็นต้น ซึ่งมีแนวคิดที่ต้องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอให้เป็นเอกลักษณ์

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ผลิตกลุ่มร่วมไทร จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

4. กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลิตภัณฑ์กระเป่า หมายถึง ผลิตภัณฑ์กระเป่าจากผ้าทอเกาะยอที่ออกแบบพัฒนาขึ้นมาโดยใช้เทคนิคควิลท์
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หมายถึง กระบวนการค้นคว้า การออกแบบ การแก้ไขและปรับปรุง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอที่สวยงาม น่าสนใจ และทันสมัย
3. ผ้าทอเกาะยอ หมายถึง ผ้าทอพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสงขลา มีลวดลายประณีตสวยงาม เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีมานานจากรุ่นสู่รุ่น ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาวเกาะยอ โดยเส้นด้ายที่นำมาใช้ทอผ้าเกาะยอมี 3 ชนิด คือ ฝ่าย ไหมแท้ ไหมเทียม จุดเด่นของผ้าทอเกาะยอ คือ ลายผ้า และในโครงการวิจัยในครั้งนี้ผ้าทอเกาะยอ คือ ผ้าทอยกดอกกลุ่มร่มไทร
4. ควิลท์ หมายถึง ศิลปะการต่อผ้าหลักการของควิลท์คือต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ แผ่นตกแต่ง เป็นส่วนที่ได้รับการออกแบบให้มีสีสันและลวดลายสวยงาม ชั้นที่สอง คือ ทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่น อยู่ส่วนกลาง ชั้นที่สาม คือ แผ่นรองหลัง คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง และนำทั้ง 3 ส่วนงานนี้มาเย็บรวมกัน ตรงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ได้ผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 6.2 ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 6.3 เป็นแนวทางในการการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอสำหรับกลุ่มร่มไทร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การออกแบบผลิตภัณฑ์
2. ผ้าทอเกาะยอ
3. งานควิลท์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบผลิตภัณฑ์

1.1 ความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์

วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) คือ การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้เพื่อนำมาใช้สอยในชีวิตประจำวัน โดยเน้นการผลิตจำนวนมาก ในรูปแบบสินค้าเพื่อให้ผ่านไปยังผู้ซื้อหรือผู้บริโภค (Consumer) ในวงกว้างโดยที่รูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะเป็นปัจจัยสำคัญ ชักจูงผู้บริโภคให้เกิดความกระหายที่จะจ่ายเงินซื้อผลิตภัณฑ์นั้น (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539 : 111)

ส่วน ธีระชัย สุขสด ให้ความหมายของคำว่า “ออกแบบผลิตภัณฑ์” จะมีอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่กับส่วนการปรับปรุงหรือพัฒนาจากของเดิม การที่ได้มาซึ่งรูปร่างของผลิตภัณฑ์ในส่วนหนึ่งก็จะได้แนวความคิดจากแบบเดิม นำมาพัฒนาให้เข้ากับบทบาทของสังคมยุคใหม่และค่านิยมในการดำรงชีวิตของมนุษย์ (ธีระชัย สุขสด. 2544 : 77)

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยพอสรุปความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ โดยการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่แล้วเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในยุคนั้น ๆ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ออกแบบหรือนักออกแบบ คือ ต้องพยายามค้นคว้าสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เรียนรู้ และฝึกฝนทั้งทางด้านวิทยาการก้าวหน้าต่าง ๆ กรรมวิธีการผลิต

การเลือกใช้วัสดุ และหลักการในการออกแบบ โดยมีความสามารถเข้าใจ การวิเคราะห์ปัญหา การคิดออกแบบ สร้างสรรค์แก้ไขปรับปรุงผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของมนุษย์มากที่สุด

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ที่ดีนั้นต้องมีความแปลกใหม่ (Innovative) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซ้ำซากมีการนำเสนอความแปลกใหม่ ในด้านต่าง ๆ เช่น ประโยชน์ใช้สอยที่ต่างจากเดิม รูปแบบใหม่ วัสดุใหม่ หรืออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้บริโภคในตลาดนั้น ต้องมีที่มา (Story) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประวัติ มีที่มาหรือเล่าเรื่องได้ไม่ว่าจะเป็นต้นกำเนิด ความคิดรวบยอดของการออกแบบให้ผู้บริโภคทราบเรื่องราวเหล่านั้นได้ เช่น นาฬิกาของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ กล่าวถึงต้นกำเนิดมาจากงานช่างฝีมือในหมู่บ้านที่เก่าแก่หมู่บ้านหนึ่งที่มีการสืบทอดกันต่อๆ จนถึงปัจจุบัน เป็นต้น ต้องมีระยะเวลาเหมาะสม (Timing) การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดนั้นเหมาะสมตามฤดูกาล หรือตามความจำเป็น หรือเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภคในช่วงเวลานั้น ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์เสื้อกันฝนหรือร่ม ก็ควรจะออกสู่ตลาดช่วงฤดูฝน ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าชุดนักเรียนก็ควรออกสู่ตลาดช่วงฤดูกาลก่อนเปิดภาคเรียน เป็นต้น ต้องมีราคาพอสมควร (Price) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาขายเหมาะสมกับกำลังซื้อของผู้บริโภคในตลาดนั้น โดยอาศัยการศึกษาวิจัยกลุ่มผู้บริโภคให้ได้ข้อมูลก่อนทำการออกแบบและผลิต ต้องมีข้อมูลข่าวสาร (Information) ข้อมูลข่าวสารของตัวผลิตภัณฑ์ควรจะต้องให้ผู้บริโภคได้ทราบและเข้าใจอย่างถูกต้องในด้านประโยชน์และวิธีการใช้งาน เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรและผลิตภัณฑ์ ต้องเป็นที่ยอมรับ (Regional Acceptance) ผลิตภัณฑ์นั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือกลุ่มสังคมเป้าหมาย ไม่เป็นสิ่งที่ทำให้เสื่อมเสียหรือขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือศาสนา และมีอายุการใช้งาน (Life Cycle) ผลิตภัณฑ์นั้นจะต้องมีความแข็งแรง คงทนต่อสภาพของการใช้งาน หรือมีอายุการใช้งานที่เหมาะสมกับลักษณะของผลิตภัณฑ์และราคาที่จำหน่าย (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2548: 15-16)

1.2 ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบอย่างเป็นระบบ คือ การแบ่งกระจายการทำงานออกจากกันเป็นขั้นตอนย่อย ๆ เพื่อช่วยลดความสับสนในการคิดค้นแก้ปัญหา การทำงานตามแบบแผนอย่างเป็นขั้นตอนมีส่วนช่วยในการออกแบบ ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญได้ทดลองปฏิบัติและเผยแพร่ไว้แล้วเป็น 3 ลักษณะวิธี แต่ละลักษณะวิธีมีการกระจายการทำงานเป็นขั้นตอนย่อย และเน้นการให้ความสำคัญของขั้นตอนที่แตกต่างกัน การ

แบ่งขั้นตอนลักษณะต่าง ๆ ล้วนมีวิธีการเข้าสู่ปัญหาในแนวทางเดียวกัน และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการออกแบบได้ทั้งสิ้น (บุญแทน ต้นบุญต่อ. 2540 : 53) คือ

ลักษณะวิธีที่ 1 แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ขั้นตอน

1) การวิเคราะห์ (Analysis) การนำข้อมูลที่มีผลต่อการออกแบบมาจัดการแยกแยะหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อสรุปให้ออกมาเป็นกลุ่มลักษณะที่งานออกแบบนั้น ๆ ควรจะเป็น หรือควรทำหน้าที่ตามการใช้งาน (Performance specification =P-Spec)

2) การสังเคราะห์ (Synthesis) การนำผลการวิเคราะห์มาสร้างสรรค์ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้วิธีแก้ปัญหาที่มีความหลากหลาย มีปริมาณมาก และมีคุณภาพ สอดคล้องกับลักษณะที่ควรจะเป็นไปตามความต้องการใช้งาน

3) การประเมินผล (Evaluation) การนำวิธีการแก้ปัญหาที่สังเคราะห์ได้มาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ และเลือกวิธีการที่มีความเป็นไปได้และเหมาะสมสูงสุดสำหรับนำไปพัฒนาเพื่อการผลิตและการจำหน่ายต่อไป

ลักษณะวิธีที่ 2 แบ่งการทำงานออกเป็น 7 ขั้นตอน

1) เตรียมรับสภาพ (Accept Situation) เมื่อได้รับปัญหาออกแบบ นักออกแบบต้องทำความเข้าใจเนื้อหาและธรรมชาติเฉพาะของงานออกแบบนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ พร้อมกับการทำการสำรวจความพร้อมของตนเองที่จะทำงานในด้านต่าง ๆ เช่น เวลา ทำงาน ความรู้ ความชำนาญเฉพาะ ข้อมูลที่มี ความถนัดและความสนใจในงานลักษณะนั้น เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะเริ่มรับงาน

2) วิเคราะห์ (Analysis) การค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาความจริง ตลอดจนข้อคิดเห็นจากผู้รู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหา โดยการนำปัญหามาแยกส่วนและหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน ช่วยในการมองเห็นข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ในปัญหานั้น

3) กำหนดขอบเขต (Define) เมื่อได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างละเอียดแล้ว จะพบว่า มีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและกว้างขวางกับปัญหานั้นอีกมากมาย ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ทั้งหมด นัก

ออกแบบจึงจำต้องกำหนดเป้าหมายหลักของการทำงานวางขอบเขตและจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้บรรลุอย่างเหมาะสมตามความจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่

4) คิดค้นออกแบบ (Ideate) การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างทางเลือก วิธีการแก้ปัญหาจำนวนมาก ซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมายหลัก

5) คัดเลือก (Select) การพิจารณาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ นำมาเปรียบเทียบเพื่อคัดเลือกวิธีการที่ดีที่สุด คือ วิธีที่ง่ายและได้ผลในการใช้งานสูงสุด

6) พัฒนาแบบ (Implement) การนำเอาแบบที่เลือกแล้วที่มีความเหมาะสมมากที่สุดปรับปรุงแก้ไขต่อไปจนถึงรายละเอียดเพื่อพัฒนาให้แนวทางที่เลือกนั้นมีความสมบูรณ์เกิดผลลัพธ์สูงสุด

7) ประเมินผล (Evaluate) การนำผลงานออกแบบที่ผ่านการพัฒนาแล้ว มาทบทวนผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์อย่างตรงไปตรงมาและอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้รู้ว่าผลงานนั้นมีข้อดีและข้อบกพร่องทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณ

ตามการแบ่งขั้นตอนวิธีที่ 2 นี้ ผู้ออกแบบสามารถเรียงลำดับขั้นตอน การทำงานออกแบบได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของปัญหา เวลา ทุน และความถนัดของผู้ออกแบบ การจัดลำดับขั้นตอนโดยการเรียงเป็นเส้นตรง (Linear) การเรียงเป็นวงกลม (Circular) การเรียงแบบย้อนรอย (Feedback) และการเรียงแบบแตกแขนง (Branching)

ลักษณะวิธีที่ 3 แบ่งการทำงานออกเป็น 8 ขั้นตอน

1) การกำหนดขอบเขตของปัญหา (Identification of the problem) การนำเอาโจทย์หรือปัญหาที่ได้รับในงานออกแบบมาศึกษาพิจารณาให้เข้าใจถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำการกำหนดขอบเขตการทำงานเพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป

2) การค้นคว้าหาข้อมูล (Information) การศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบ นำมาจัดจำแนกอย่างเป็นระบบตามหัวข้อที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา ข้อมูลที่มีคุณค่าช่วยให้ความรู้ความเข้าใจ และช่วยเสนอแนะวิธีต่าง ๆ สำหรับแก้ปัญหา

3) การวิเคราะห์ (Analysis) การนำข้อมูลที่จำแนกไว้แล้วมาแยกแยะเปรียบเทียบ และจัดให้ เกิดความสัมพันธ์กัน ผลจากการวิเคราะห์จะช่วยเสนอแนะตั้งแต่ทางเลือกจนถึงเกณฑ์สำหรับพิจารณาทางเลือก จ่าง ๆ ในการแก้ปัญหา

4) การสร้างแนวความคิดหลัก (Conceptual Design) การใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ แนวความคิดหลัก ควรมีลักษณะที่สามารถแก้ปัญหาสำคัญได้อย่างตรงประเด็นและมีความกว้างครอบคลุมการ แก้ปัญหาอย่างมีความแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับแนวทางที่เคยมีมาก่อนและมีลักษณะเป็นความคิดหรือสมมุติฐานที่ อาจจะเป็นนามธรรม นอกจากนี้แนวความคิดในการออกแบบไม่ได้มีอยู่เพียงครั้งเดียว โดยเฉพาะปัญหาที่ ซับซ้อนในระยะแรกเป็นการสร้างแนวความคิดโดยรวม และเมื่อทำการออกแบบก็จะมี การสร้างแนวความคิด เสริมตามไปแต่ละขั้นตอนหรือทุก ๆ ระดับของการแก้ปัญหา

5) การออกแบบร่าง (Preliminary Design) การนำแนวความคิดหลักมาตีความแปรรูปหรือ ประยุกต์สร้างขึ้นจากสิ่งที่เป็นนามธรรมให้กลายเป็นรูปธรรม มีตัวมองเห็นและจับต้องได้ ด้วยการร่างเป็น ภาพ 2 มิติ หรือสร้างเป็นหุ่นจำลอง 3 มิติ แบบร่างควรมีจำนวนมาก มีความแตกต่างหลากหลายทางด้าน รูปทรงหน้าตา ขนาดส่วนประกอบตั้งแต่โครงสร้างจนถึงส่วนประกอบย่อย พร้อมทั้งให้คำอธิบายหรือกราฟฟิก แสดงหลักการ วิธีการ และความคิดเห็นของผู้ออกแบบต่อแบบเหล่านั้น

6) การคัดเลือก (Selection) การนำแบบร่างที่สร้างขึ้นเป็นจำนวนมากมาเปรียบเทียบ โดยใช้ หลักเกณฑ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกแบบที่มีความเหมาะสมสูงสุด สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย วิธีการง่าย ประหยัด และมีความเป็นไปได้จริงทั้งในการผลิตและการตลาด

7) การออกแบบรายละเอียด (Detail Design) การนำแบบที่ผ่านการพิจารณาการคัดเลือก แล้วนำมาพัฒนาต่อไปจนถึงขั้นรายละเอียดของส่วนประกอบย่อยต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วน มากยิ่งขึ้น การออกแบบรายละเอียดจะเกิดขึ้นขณะเขียนแบบ นับเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลง นับเป็นขั้นตอนสำคัญที่มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลง แบบที่มาจากแนวความคิดธรรมดาให้กลายเป็นแบบที่น่าสนใจ และใช้งานได้ดีหรือในทางตรงกันข้ามคือมีส่วนทำลายแนวความคิดที่ดีให้ด้อยคุณค่าลงจากความหยาบคาย หรือ การขาดความเอาใจใส่ในรายละเอียดของงาน

8) การประเมินผล (Evaluation) การนำแบบที่สำเร็จทั้งในลักษณะงาน 2 มิติ และ 3 มิติ มาทำการประเมินผลงานนั้น ๆ ว่ามีความถูกต้องและครบถ้วนตามขอบเขตและจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินผลช่วยให้รู้ระดับคุณภาพของงานออกแบบและเป็นการตรวจสอบขั้นสุดท้ายก่อนการลงทุนผลิตและจำหน่าย

ส่วนประชิด ทิณบุตร ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design Stage) สรุปดังนี้

1. การสร้างภาพร่าง เพื่อสื่อสรุปแนวคิดและความต้องการ ตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Design Briefs Rendering) ให้ปรากฏ ซึ่งอาจจะสร้างเป็นภาพอย่างง่าย ๆ หยิบ ๆ มีขนาดเล็ก หลากหลายระดับคุณภาพ ด้วยมือของนักออกแบบหรือทีมงานฝ่ายออกแบบ (Hand Drawn) เพื่อใช้ประกอบการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (Preliminary Study) แสดงรายละเอียดปลีกย่อย มีคำอธิบายระบุหรือกำกับแนวความคิดเริ่มต้น หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าแบบร่าง ทางความคิด

2. การสร้างภาพแบบร่างสื่อสาร ความเข้าใจ (Comprehensive Sketch Design) ส่วนใหญ่เป็นการแสดงภาพร่าง

3. การออกแบบรายละเอียด (Detail Design)

4. การเขียนแบบใช้งาน (Working Drawing)

5. การกำหนดส่วนประกอบและวัสดุ (Part List and Materials Selection) และได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิต (Production Stage) ดังนี้

1) การสร้างแบบจำลอง (Mockup Model Study)

2) การสร้างต้นแบบและการทดสอบ (Prototype Production and Testing)

3) การผลิตจริงตามสายงานการผลิต (Ongoing Product Production)

6. การสรุปและประเมินผล (Conclusion and Evaluation) (ประชิด ทิณบุตร, 2554 :

ออนไลน์)

การออกแบบอย่างเป็นระบบแบ่งการทำงานออกจากกันเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ช่วยลดความสับสนในการแก้ปัญหา มีส่วนช่วยในการออกแบบประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ซึ่งขั้นตอนการออกแบบทั้ง 3 ลักษณะวิธีนี้ดังกล่าวแต่ละลักษณะวิธีมีการกระจายการทำงานเป็นขั้นตอนย่อย และเน้นการให้ความสำคัญของขั้นตอนที่

แตกต่างกัน การแบ่งชั้นตอนลักษณะต่าง ๆ มีวิธีการเข้าสู่ปัญหาในแนวทางเดียวกัน และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการออกแบบได้

1.3 หลักเกณฑ์การออกแบบผลิตภัณฑ์

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการออกแบบผลิตภัณฑ์ สรุปได้ดังนี้

1) หน้าที่ใช้สอย (Function) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือสามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยตามที่ผู้บริโภคต้องการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ในหนึ่งผลิตภัณฑ์นั้นอาจมีหน้าที่ใช้สอยอย่างเดียว หรือหลายหน้าที่ก็ได้ แต่หน้าที่ใช้สอยจะดีหรือไม่นั้นต้องใช้งานไประยะหนึ่งถึงจะทราบข้อบกพร่อง

2) ความสวยงามน่าใช้ (Aesthetics or Sales Appeal) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีรูปทรง ขนาด สี สีสันสวยงาม น่าใช้ ตรงตามรสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เป็นวิธีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมและได้ผลดี เพราะความสวยงามเป็นความพึงพอใจแรก ที่คนเราสัมผัสได้ก่อน มักเกิดมาจากรูปร่างและสีเป็นหลัก

3) ความสะดวกสบายในการใช้ (Ergonomics) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีนั้นต้องเข้าใจกายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับขนาด สัดส่วน ความสามารถและขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของผู้ใช้ การเกิดความรู้สึกที่ดีและสะดวกสบายในการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งทางด้านจิตวิทยา (Psychology) และสรีระวิทยา (Phychology) ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะเพศเผ่าพันธุ์ ภูมิสำเนา และสังคมแวดล้อมที่ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นข้อบังคับในการออกแบบ

4) ความปลอดภัย (Safety) ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีพของมนุษย์ มีทั้งประโยชน์และโทษในตัว การออกแบบ จึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริโภคเป็นสำคัญ ไม่เลือกใช้วัสดุ สี กรรมวิธีการผลิต ฯลฯ ที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้หรือทำลายสิ่งแวดล้อม ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องแสดงเครื่องหมายเตือนไว้ให้เห็นชัดเจนหรือมีคำอธิบายการใช้แบบมากับผลิตภัณฑ์ด้วย

5. ความแข็งแรง (Construction) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมานั้นจะต้องมีความแข็งแรงในตัว ทนทานต่อการใช้งานตามหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่กำหนด โครงสร้างมีความเหมาะสมตามคุณสมบัติของวัสดุ ขนาด แรงกระทำในรูปแบบต่างๆ จากการใช้งาน

6) ราคา (Cost) ก่อนการออกแบบผลิตภัณฑ์ควรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ว่าเป็น กลุ่มใด อาชีพอะไร ฐานะเป็นอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้นักออกแบบสามารถกำหนดแบบผลิตภัณฑ์และประมาณ ราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ใกล้เคียงมากขึ้น การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมนั้น ส่วน หนึ่งอยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุและวิธีการผลิตที่เหมาะสม ผลิตได้ง่ายและรวดเร็ว

7) วัสดุ (Materials) การออกแบบควรเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติด้านต่างๆ ได้แก่ ความใส ผิว มันวาว ทนความร้อน ทนกรดต่าง ไม่ลื่น ฯลฯ ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยผลิตภัณฑ์นั้น ๆ นอกจากนั้น ยัง ต้องพิจารณาถึงความง่ายในการดูแลรักษา ความสะอาดรวดเร็วในการผลิต สั่งซื้อและคงคลัง รวมถึงจิตสำนึก ในการรณรงค์ช่วยกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการเลือกใช้วัสดุที่หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ (recycle) ก็เป็นสิ่งที่ นักออกแบบต้องตระหนักถึงในการออกแบบร่วมกัน เพื่อช่วยกันลดปริมาณขยะของโลก

8) กรรมวิธีการผลิต (Production) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถผลิตได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัดวัสดุ ค่าแรงและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่บางกรณีอาจต้องออกแบบ ให้สอดคล้องกับกรรมวิธีของ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิม และควรตระหนักอยู่เสมอว่าไม่มีอะไรที่จะลดต้นทุนได้รวดเร็วอย่างมี ประสิทธิภาพมากกว่าการประหยัดเพราะการผลิตที่ละมากๆ

9) การบำรุงรักษาและซ่อมแซม (Maintenance) ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดควรออกแบบให้สามารถ บำรุงรักษา และแก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย ไม่ยุ่งยากเมื่อมีการชำรุดเสียหายเกิดขึ้น ง่ายและสะดวก ต่อการทำความสะอาดเพื่อช่วยยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งควร มีค่าบำรุงรักษาและการสึกหรอต่ำ

10) การขนส่ง (Transportation) ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบควรคำนึงถึงการประหยัดค่าขนส่ง ความสะดวกในการขนส่ง ระยะทาง เส้นทางการขนส่ง (ทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ) การกินเนื้อที่ในการ ขนส่ง ส่วนการบรรจุหีบห่อต้องสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหายของผลิตภัณฑ์ได้ง่าย (วัชรินทร์ จรุง จิตสุนทร. 2548: 25-34)

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีนั้นต้องคำนึงหลักเกณฑ์การออกแบบผลิตภัณฑ์คือ หน้าที่ใช้สอย ความสวยงามน่าใช้ ความสะดวกสบายในการใช้ ความปลอดภัย ความแข็งแรง ราคา วัสดุ กรรมวิธีการผลิต การบำรุงรักษาและซ่อมแซม และการขนส่ง

1.4 องค์ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Element of Product Design)

องค์ประกอบพื้นฐานที่แน่นอนก่อให้เกิดรูปแบบทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ สรุปดังนี้

1) เส้น (Line) ทุก ๆ สิ่งมีลายเส้น ชนิดของเส้นที่สำคัญมี 4 ชนิด คือ เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นรูปตัวเอส และวงกลม เส้นทั้ง 4 ชนิดรวมกันเป็นรูปร่างของผลิตภัณฑ์ สิ่งต่าง ๆ ที่เห็นตามธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ แม่น้ำ ดอกไม้ ก้อนเมฆ เกิดจากเส้นทั้งนั้น ทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นก็มาจากเส้นเช่นเดียวกัน

ภาพประกอบ 2.1 ลักษณะของเส้นต่าง ๆ

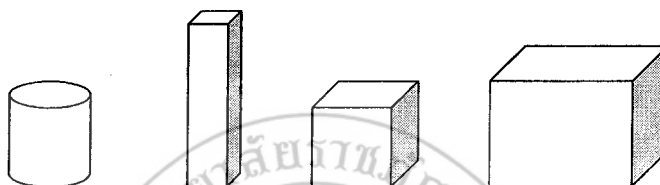
2) รูปร่าง (Shape) เส้นหลาย ๆ ชนิดรวมกันเป็นรูปร่าง ซึ่งมี 4 แบบหลัก คือ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปกลม และรูปสามเหลี่ยม จะเห็นรูปร่างต่าง ๆ เหล่านี้ทุก ๆ แห่งที่เรามอง เช่น จากเครื่องเรือน เป็นต้น

ภาพประกอบ 2.2 รูปร่างของวัตถุที่เกิดจากลายเส้น

3) **รูปทรง (Form)** มีลักษณะเป็นสามมิติ คือ มีทั้งความกว้าง ความยาว และความหนา หรือความลึกประกอบกัน รูปทรงคือรูปร่างของปริมาตร (volume) หรือมวล (mass) ซึ่งเกิดจากการปิดล้อมพื้นที่ว่างเหมือนกับบ้าน ตู้และซาม ดังนั้นรูปทรงจะมีการกินระวางเนื้อที่ในอากาศและมีลักษณะทางกายภาพเป็นตัวเป็นตนเป็นกลุ่มเป็นก้อนจับต้องได้ (สาคร คันธโชติและวิศิษฐ์ ศิริสัมพันธ์. 2529 : 2-3)

ภาพประกอบ 2.3 รูปทรงของวัตถุ

4) **มวลและปริมาตร (Mass and Volume)** มวล (Mass) คือ เนื้อที่ทั้งหมดของสสารหรือวัตถุต่าง ๆ ส่วนปริมาตร (Volume) คือ บริเวณที่กินระหว่างเนื้อที่ในอากาศทั้งหมดของวัตถุใดวัตถุหนึ่งเป็นรูปทรงที่แสดงมิติกว้าง ยาว และหนา โดยเน้นสภาพที่กินบริเวณว่างรอบ ๆ ตัว การออกแบบที่มีรูปทรงเป็นส่วนประกอบจึงสัมพันธ์กับมวลและปริมาตรด้วย

5) **ลักษณะผิว (Texture)** คือ ลักษณะภายนอกของวัตถุ ที่มองเห็นและสัมผัสได้ มีผลต่อความรู้สึก ความงาม และประโยชน์ใช้สอย ลักษณะของพื้นผิวมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึก เช่น ถ้าลักษณะพื้นผิวหยาบ จะให้ความรู้สึกน่ากลัว หยาบ น่าขยะแขยง ไม่น่าจับต้อง ซึ่งเราสามารถมองเห็นและสัมผัสได้ การนำพื้นผิวมาใช้ในงานศิลปะ จะช่วยให้เกิดความเด่นในส่วนที่สำคัญ และยังทำให้เกิดความงามสมบูรณ์

6. **บริเวณว่าง (Space)** คือ ระยะห่างของรูปร่าง รูปทรงในงานจิตรกรรม ช่องว่างของรูปทรงในงานประติมากรรม บริเวณว่างจะช่วยให้ดึงดูดในงานน่าสนใจ รู้สึกสบายโล่งปลอดโปร่ง แต่ถ้าบริเวณที่คับแคบจะให้ความรู้สึกอึดอัด ไม่สบาย งานออกแบบก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริเวณว่าง ในสภาพที่งานออกแบบต้องกำหนดรูปทรงลงบนบริเวณว่างที่กำหนดไว้

7) สี (Color) หมายถึง ลักษณะความเข้มของแสงสว่างที่ปรากฏต่อสายตา มีอิทธิพลต่อจิตใจ มนุษย์ สีแต่ละสีให้ความรู้สึกไม่เหมือนกัน ในการใช้สีให้มีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์นั้นจำเป็นต้องใช้ให้เหมาะสมกับอิทธิพลของสีแต่ละสี สีมีประโยชน์ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ ช่วยให้เกิดความสวยงาม และป้องกันการกัดกร่อน นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ขนาดของผลิตภัณฑ์ทำให้ดูใหญ่ขึ้นหรือเล็กลง น้ำหนักทำให้รู้สึกว่าหนักขึ้นหรือเบาลง ความสว่างของผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ลูกค้า เป็นต้น การใช้สีในผลิตภัณฑ์มีวิธีการใช้ดังนี้

- 1) การทาหรือระบาย เช่น สีน้ำ สีน้ำมัน สีฝุ่น สีเทียน สีชอล์ก น้ำหมึก เป็นต้น
- 2) การพ่น เช่น สีน้ำมัน สีพลาสติก แลคเกอร์ เป็นต้น
- 3) การจุ่ม เช่น สีน้ำมัน สีพลาสติก เป็นต้น
- 4) การติดหรือปะ มีลักษณะเป็นแผ่นเทปมีกาวเคลือบผิวอยู่ ใช้ติดหรือปะชิ้นงาน
- 5) ใช้ขีดวาดหรือเขียน เช่น สีเมจิก สีเคมี สีเทียน สีชอล์ก น้ำหมึก ถ่าน เป็นต้น

1.5 หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Principle of Product Design)

ความมุ่งหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์ ก็เพื่อที่จะให้เกิดสิ่งที่ดีกว่าในด้านของประโยชน์ใช้สอยและมีความสวยงาม ซึ่งเกี่ยวกับวัสดุ กรรมวิธีการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ออกมาตอบสนองความต้องการ ผู้ออกแบบจะต้องมีประสบการณ์และมีหลักการออกแบบเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับนำไปใช้เพื่อเป็นเครื่องช่วยคิดในการออกแบบ สาคร คันธโชติ ได้กล่าวถึงหลักการออกแบบทั่ว ๆ ไปสรุปดังนี้

1.5.1 ความเป็นหน่วย (Unity) ในการออกแบบ ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงงานทั้งหมดให้อยู่ในหน่วยงานเดียวกัน เป็นกลุ่มเป็นก้อน หรือมีความสัมพันธ์กันทั้งหมดของงานนั้น ๆ และพิจารณาส่วนย่อยลงไปตามลำดับ ในส่วนย่อย ๆ ก็คงต้องถือหลักนี้เช่นกัน

1.5.2 ความสมดุลหรือความถ่วง (Balancing) เป็นหลักทั่ว ๆ ไปของงานศิลปะที่จะต้องการความสมดุลของงานนั้น ๆ ความรู้สึกทางสมดุลนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในส่วนของความคิดในเรื่องของความงามในสิ่งนั้น ๆ มีหลักความสมดุลอยู่ 3 ประการ คือ

1.5.2.1 ความสมดุลลักษณะเท่ากัน (Symmetry Balancing) คือ มีลักษณะเป็นซ้าย-ขวา, บน-ล่าง เป็นต้น ความสมดุลในลักษณะนี้ดูและเข้าใจได้ง่าย

1.5.2.2 ความสมดุลในลักษณะไม่เท่ากัน (Non- Symmetry Balancing) คือ มีลักษณะสมดุลกันในตัวเองไม่จำเป็นจะต้องเท่ากัน แต่ดูในด้านความรู้สึกแล้วเกิดความสมดุลกันในตัว ลักษณะการสมดุลแบบนี้ผู้ออกแบบจะต้องมีการปะลองดูให้แน่ใจในความรู้สึกของผู้พบเห็นด้วย ซึ่งเป็นความสมดุลที่เกิดในลักษณะที่แตกต่างกันได้ เช่น ใช้ความสมดุลด้วยผิว (Texture) ด้วยแสง-เงา (Shade) หรือ ด้วยสี (Color) เป็นต้น

1.5.2.3 จุดศูนย์ถ่วง (Gravity Balace) การออกแบบใด ๆ ที่เป็นวัตถุสิ่งของและจะต้องใช้งานการทรงตัวจำเป็นที่ผู้ออกแบบจะต้องนึกถึงจุดศูนย์ถ่วง ได้แก่ การไม่โยกเอียง หรือให้ความรู้สึกไม่มั่นคงแข็งแรง ดังนั้นสิ่งใดที่ต้องการจุดศูนย์ถ่วงแล้วผู้ออกแบบจะต้องระมัดระวังในสิ่งนี้ให้มาก ตัวอย่างเช่น แก้วน้ำจะต้องตั้งตรง ยึดมันทั้ง 4 ขาเท่า ๆ กัน การทรงตัวของคนถ้ายืน 2 ขา ก็จะต้องมีน้ำหนักลงที่เท้าทั้ง 2 ข้างเท่า ๆ กัน ถ้ายืนเอียงหรือพิงฝา น้ำหนักตัวก็จะลงที่เท้าข้างหนึ่ง และส่วนหนึ่งก็จะลงที่หลังพิงฝา รูปปั้นคนในท่าวิ่งจุดศูนย์ถ่วงจะอยู่ที่ใด ผู้ออกแบบจะต้องรู้และวางรูปได้ถูกต้อง เรื่องของจุดศูนย์ถ่วงจึงหมายถึงการทรงตัวของวัตถุสิ่งของนั่นเอง

1.5.3 ความสัมพันธ์ทางศิลปะ (Relativity of Arts) ในเรื่องของศิลปะนั้นเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณากันหลายขั้นตอน เพราะเป็นเรื่องของความรู้สึกที่สัมพันธ์กัน ได้แก่

1.5.3.1 การเน้นหรือจุดสนใจ (Emphasis or Centre of Interest) งานด้านศิลปะผู้ออกแบบจะต้องมีจุดเน้นให้เกิดสิ่งที่ประทับใจแก่ผู้เห็น โดยมีข้อบอกล่าวเป็นความรู้สึกร่วมที่เกิดขึ้นเองจากตัวของศิลปกรรมนั้น ๆ ความรู้สึกนี้ผู้ออกแบบจะต้องพยายามให้เกิดขึ้นเหมือนกัน ส่วนมากจากบุคคลทั่วไป

1.5.3.2 จุดสำรอง (Subordinate) คงคล้ายกับจุดเน้นนั่นเอง แต่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ ซึ่งอาจจะเป็นรองส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ก็ได้ ส่วนนี้จะช่วยให้เกิดความลดหล่นทางผลงานที่แสดงผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ด้วย

1.5.3.3 จังหวะ (Rhythm) โดยทั่วไปสิ่งที่สัมพันธ์ในสิ่งนั้น ๆ ย่อมมีจังหวะ ระเบียบ หรือความถี่ห่างในตัวของมันเองก็ดี หรือสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์อยู่กับมัน ก็จะเป็นเส้น สี แสง เงา หรือช่วงจังหวะของการ

ตกแต่ง แสงไฟ ลวดลาย ที่มีความสัมพันธ์กันในที่นั้นเป็นความรู้สึกของผู้พบเห็นหรือผู้ออกแบบจะต้องรู้สึกในทางความงามนั่นเอง

1.5.3.4 ความต่างกัน (Contrast) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยในการเคลื่อนไหวในการไม่ซ้ำซากเกินไป หรือเกิดความเบื่อหน่าย จำเจ ในทางตกแต่งก็เช่นกัน ปัจจุบันผู้ออกแบบมักจะหาทางให้เกิดความรู้สึกขัดกัน ต่างกัน เช่น แก้วชุดสมัยใหม่ แต่ขณะเดียวกันก็มีแก้วสมัยรัชกาลที่ 5 อยู่ด้วย 1 ตัว เช่นนี้ผู้พบเห็นจะเกิดความรู้สึกแตกต่าง ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ซ้ำซาก รสชาติแตกต่างออกไป

1.5.3.5 ความกลมกลืน (Harmonies) ความกลมกลืนในที่นี้หมายถึงการพิจารณาในส่วนรวมทั้งหมด แม้จะมีบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างกัน การใช้สีที่ตัดกันหรือการใช้ผิว ใช้เส้นที่ขัดกัน ความรู้สึกส่วนน้อยนี้ไม่ทำให้ส่วนรวมเสียก็ถือว่าเกิดความกลมกลืนกันในส่วนรวม อันได้แก่ เส้น แสง-เงา รูปทรง ขนาด ผิว สี นั่นเอง (สาคร คันวโรตติ. 2528 : 31-32)

ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้ออกแบบจะต้องมีประสบการณ์และมีหลักการออกแบบขั้นพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ในการออกแบบ และหลักการออกแบบพื้นฐานคือ ความเป็นหน่วย ความสมดุล ความสัมพันธ์ทางศิลปะ ได้แก่ การเน้นหรือจุดสนใจ จังหวะ ความต่างกัน และความกลมกลืน

1.6 สิ่งลลใจในการออกแบบ (Inspiration of Design)

ในการออกแบบผู้ออกแบบจะต้องรู้จักเลือกใช้รูปทรงของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวมาเป็นสิ่งลลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบตามสาขาต่าง ๆ ในทางวิชาการถือว่ารูปทรงต่าง ๆ นั้นเป็นวัสดุทัศนสงเคราะห์ ซึ่งแบ่งไว้ได้ดังนี้

1.6.1 รูปทรงของธรรมชาติ ได้แก่ รูปแบบรูปทรงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มคือ

1.6.1.1 พืช ได้แก่ รูปทรงของต้นไม้ ใบไม้ ดอกไม้ กิ่งก้าน

1.6.1.2 สัตว์ ได้แก่ สัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก

1.6.1.3 แร่ธาตุ ได้แก่ หิน ภูเขา ลำธาร ดิน น้ำ ทราย ทิวเขา ฯลฯ

1.6.2 รูปทรงของมนุษย์ ได้แก่ รูปทรงของเด็ก ผู้ใหญ่ คนแก่ ผู้ชาย ผู้หญิง

1.6.3 รูปทรงของเรขาคณิต เป็นรูปทรงที่คิดโดยเฉพาะและเป็นที่ยอมรับกันในรูปทรงเหล่านั้นเป็นสากล ได้แก่ วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ทรงกลม ทรงกระบอก ลูกบาศก์ ทรงกรวย

1.6.4 รูปทรงอิสระ เป็นรูปทรงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาจากรูปทรงอื่น ๆ โดยที่เป็นรูปทรงที่ไม่สามารถจะบอกได้ว่าเป็นรูปทรงอะไร ในศิลปะสมัยใหม่นิยมใช้กันมากเกือบทุกวงการ

1.6.5 รูปทรงที่มนุษย์ประดิษฐ์ ได้แก่ สิ่งที่มนุษย์ผลิตขึ้นเป็นเครื่องใช้สอยต่าง ๆ มีชื่อและรูปทรงโดยเฉพาะ ได้แก่ แก้ว ไม้ไอศกรีม ตู้เย็น รถยนต์ ฯลฯ

การออกแบบตามสาขาต่าง ๆ ผู้ออกแบบสามารถเลือกใช้รูปทรงของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวมาเป็นสิ่งตลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ เช่น รูปทรงของธรรมชาติ รูปทรงของมนุษย์ รูปทรงของเรขาคณิต รูปทรงอิสระ และรูปทรงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมา

2. งานควิลท์

2.1 ความหมายของงานควิลท์

ควิลท์ คือ การบุนวมผ้า โดยมีการตริ้งนวมและผ้าชั้นต่าง ๆ ให้ติดกัน และประกอบตกแต่งลวดลายด้วยเทคนิคต่อผ้า ผสมผสานกับการสอยผ้าในวิธีต่าง ๆ กัน จากนั้นจึงทำการดันติดกันเพื่อความคงทนและความสวยงาม (งานควิลท์. 2553 : ออนไลน์)

2.2 ประวัติความเป็นมาของงานควิลท์

งานควิลท์มีประวัติมาช้านานทั้งในแถบเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย ต้นกำเนิดมาจากนักบวชชาวอียิปต์โบราณ เมื่อยามออกรบต้องใส่เสื้อเกราะซึ่งทำจากเหล็ก เวลาสวมใส่ต้องมีเสื้อที่หนานุ่มสวมก่อนชั้นหนึ่งเพื่อไม่ให้ผิวเสียดสีกับเสื้อเกราะที่แข็ง และเสื้อหนานุ่มตัวนั้นมีความหมายทางใจที่แสดงถึงความรักความอบอุ่นที่ภรรยาได้บรรจงตัดเย็บเสื้อ เพื่อมอบเป็นสื่อแทนใจให้กับสามีในยามออกรบ (easy quilt & patchwork. 2557 : ออนไลน์) งานแพทเวิร์ค เริ่มมีมาก่อนงานควิลท์ โดยชาวอียิปต์โบราณ แล้วกระจายไปทั่วโลก กลุ่มแรกคือ อียิปต์ แอฟริกาเหนือ ตุรกี เปอร์เซีย ซีเรีย อินเดีย และจีน ค้นพบควิลท์ที่เก่าแก่ที่สุดคือ ผ้าห่ม อานม้า พบที่ไซบีเรียตอนใต้ Southern Siberia ก่อนศตวรรษที่ 4-5 และพรมจาก Siberian ตกแต่งริมทั้ง 4 ด้วยวิธีปักถัก ถอยหลัง Back stitch เมื่อชาวยุโรปอพยพสู่อเมริกาได้นำแพทเวิร์คและควิลท์เข้าไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ทหารอเมริกันใช้ควิลท์ทำเสื้อปกป้องร่างกาย ศิลปะการตกแต่งลายควิลท์เริ่มในประเทศอิตาลี ในปี ค.ศ. ที่ 13

รู้จักแพร่หลายในชื่อของ แพ้ดด์ควิลต์ติ้ง หรือ ทราพันไคควิลต์ติ้ง ระหว่างปี ค.ศ. ที่ 15-16 นิยมใช้ควิลต์ตกแต่งของใช้ในบ้าน ทำภาพแขวนผนัง สัญลักษณ์และธงเครื่องหมายประจำตำแหน่ง ปี ค.ศ. ที่ 17 ควิลต์ถูกยกระดับเป็นเครื่องแต่งกายเช่น สูท เสื้อรัดรูปของชาย กางเกงขีม้า และเพดดิโคตร ความนิยมควิลต์ต่อเนื่องมาถึงปี ค.ศ. 19 สมัยนั้นนิยมนำผ้าสีครีมทำควิลต์ ในปี ค.ศ. 1775-1885 ได้รับความนิยมนอย่างสูงในอเมริกา จากการนำไปเผยแพร่ของผู้อพยพชาวอังกฤษ และชาวดีท จากผู้หญิงนับร้อยนับหมื่นที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นทวดมาสู่แม่ จนถึงรุ่นลูกสาว เป็นรุ่นต่อรุ่น ผ่านการถ่ายทอดถ่ายทอดด้วยความรัก และมอบให้ต่อกันผ่านเวลาอันยาวนาน นับได้ว่าเป็นงานที่สานความรักความผูกพันภายในครอบครัวจริง ๆ ปัจจุบันงานควิลต์ยังคงเป็นที่สนใจของสตรีหลาย ๆ ประเทศอาทิ อเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย แอฟริกาใต้ กลุ่มประเทศทางยุโรปทุกประเทศ รวมถึงออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ศศิธร ทรวจนอก. 2553 : ออนไลน์) ส่วนในประเทศไทยเริ่มต้นโดยมิชชันนารีนำมาเผยแพร่สอนชาวบ้านให้ทำเป็นอาชีพและเป็นงานอดิเรกที่ผ่อนคลาย ปัจจุบันในประเทศไทยมีการนำศิลปะการต่อผ้ามาประยุกต์หลากหลายรูปแบบ และมีการสร้างสรรค์ชิ้นงานออกเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ มากขึ้น เช่น เครื่องนอน ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า กระเป๋า เป็นต้น (ชโรธรณ์ ทิพย์อุบลวัฒน์และนิรัช สุดสังข์. 2557 : ออนไลน์)

งานควิลต์มีการสืบทอดกันมานานตั้งแต่ยุคก่อนคริสตกาล มีการใช้งานควิลต์ในนิยามสงคราม เพื่อเป็นเกราะป้องกันร่างกายและความหนาวเย็น ทั้งนี้งานควิลต์ได้ถูกส่งผ่านมาทุกยุคความเจริญของอารยธรรม โดยผู้อพยพและนักเดินทาง ที่พกพาผืนผ้าควิลต์ไปตามกองคาราวาน จนทำให้งานควิลต์มีการแพร่หลายไปทั่วโลก จนได้รับความนิยมในระดับสากลมาจนถึงในปัจจุบัน เพราะงานควิลต์เป็นการแสดงความรู้สึกและอารมณ์ผ่านผืนผ้า ผสมผสานกับการใช้เวลาว่างในการทำ จึงให้ผลงานที่ออกมาสวยงามและน่าภาคภูมิใจ และที่สำคัญยังสามารถพัฒนาผลงานเพื่อช่วยสร้างรายได้อีกด้วย

2.3 เอกลักษณะของงานควิลต์

งานควิลต์ (Quilt) เป็นงานศิลปะที่แพร่หลายอยู่ในหลายวัฒนธรรม โดยมีคำจำกัดความที่เข้าใจตรงกันว่า เป็นงานผ้าที่ผลิตจากการนำผ้าสองชิ้นมาประกบกับไส้ หรือเส้นใยตรงกลาง แล้วดันทดลวดลายให้ทั้งสามชิ้นนั้นติดกัน เพื่อใช้เป็นผ้าห่ม ผ้าแขวนฝาผนัง หรือของใช้อื่นๆ ศิลปะการต่อผ้า หรืองานควิลต์ เป็นศิลปะการตัดเย็บที่มีเอกลักษณ์เฉพาะหลักการของควิลต์ คือ ต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ แผ่นตกแต่ง (Decorative top) เป็นส่วนที่ได้รับการออกแบบให้มีสีสันและลวดลาย สวยงามตามแต่ละแนวคิด ชั้นที่สอง คือ ชั้นให้ความอบอุ่น (Warm) ทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่น ทำจากขนสัตว์นำมาแปะเป็นชั้นใหญ่ หรือใช้ขนุน หรือฝ้ายที่นำมาทำเป็นแผ่นบาง อยู่ส่วนกลาง ชั้นที่สาม คือ แผ่นรองหลัง (Backing) คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง และนำทั้ง 3 ส่วนงานนี้มาเย็บรวมกัน ตรึงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน

เทคนิคการควิลท์นั้นมืองค์ประกอบอยู่ในการทำงาน 3 อย่าง คือ แพทเวิร์ค (Patchwork) คือการต่อผ้า รูปเรขาคณิตให้เกิดเป็นลวดลาย แอปพลิเคย์ (Applique) คือ การปะผ้า โดยการนำผ้ารูปลักษณะต่าง ๆ มาเย็บ สอยลงบน แผ่นตกแต่ง (Decorative top) เพื่อให้เกิดเป็นลวดลาย และการควิลท์ (Quilt) หรือดันให้เกิดลาย ขึ้นงานควิลท์ส่วนใหญ่จึงประกอบด้วยผ้าที่นำมาเย็บต่อกัน หรือการปะผ้าให้เกิดเป็นลวดลาย อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือผสมผสานหลายๆ วิธีการเย็บเข้าด้วยกัน จากนั้นจึงนำมาควิลท์ (Quilt) ให้ติดกัน บางครั้งผ้าชั้นหน้า และ ชั้นหลังอาจทำจากผ้าลวดลายเดียวกันที่นำมาควิลท์ลวดลายแทนการใช้เศษผ้ามาเย็บต่อกัน บางประเทศอย่าง สหรัฐอเมริกาในยุคอาณานิคมก็ใช้วิธีนำเศษผ้าเก่าไม่ใช้แล้วมาเย็บต่อเข้าด้วยกัน หรือในญี่ปุ่นที่นำผ้ามาเย็บเป็นลวดลาย แล้วควิลท์ไปตามลวดลายเหล่านั้นจนกลายเป็นงานศิลปะสร้างสรรค์

ปัจจุบันในประเทศไทยมีการนำศิลปะการต่อผ้ามาประยุกต์ใช้หลากหลายรูปแบบและมีการสร้างสรรค์ ชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ มากขึ้น เช่น เครื่องนอน ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า กระเป๋า เป็นต้น และได้เห็นถึงความสำคัญของศิลปะผ้าควิลท์จนเกิดเป็นเทศกาลผ้าควิลท์ในปี 2553 ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยภายใต้ชื่อว่า “ไทยแลนด์ ควิลท์ เฟสติวัล” ศิริวรรณ วิลาสศักดิ์านนท์ กล่าวว่า การทำงานควิลท์ในเมืองไทยกำลังได้รับความนิยม เพราะเป็นงานอดิเรกที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำเป็นอาชีพสร้างรายได้อีกด้วย ในอนาคตงานประเภทนี้จะกลายเป็นที่รู้จักและมีแนวโน้มการเติบโตของตลาดที่กว้างขึ้น (ศิริวรรณ วิลาสศักดิ์านนท์, 2553 : ออนไลน์) เทคนิคการตัดเย็บที่ใช้เอกลักษณ์เฉพาะอย่างผ้าควิลท์ (Quilt) มีการถูกนำมาประยุกต์เป็นสินค้าแฟชั่นประเภทต่าง ๆ ที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยการผสมผสานกับนวัตกรรมของวัสดุในแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างและมีความโดดเด่นกันออกไป ปัจจุบันมีการพัฒนาจากรูปแบบเดิมคือที่นิยมทำเป็นผ้าห่ม จนกระทั่งกลายมาเป็นกระเป๋าและเสื้อผ้า รวมไปถึงข้าวของเครื่องใช้ เช่น ปลอกหมอน ผ้าคลุมเตียง ภาพแขวนฝาผนัง ผ้าปูโต๊ะ และของตกแต่งบ้าน เป็นต้น

2.4 วัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานควิลท์

ในการทำงานควิลท์มีวัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานควิลท์แตกต่างกันไปตามประเภทของชิ้นงาน ซึ่ง วัสดุอุปกรณ์พื้นฐานก็ไม่ได้แตกต่างกัน และต่อไปนี้จะขอยกตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการทำปลอกหมอนดังนี้

2.4.1 อุปกรณ์สำหรับตัด

2.4.1.1 กรรไกรเล็กปลายแหลม กรรไกรขนาดใหญ่ สำหรับตัดผ้าและตัดกระดาษ

2.4.1.2 ลูกกลิ้งตัดผ้า (Rotary Cutter) พร้อมใบมีด และแผ่นรองตัด

2.4.1.3 ไม้บรรทัด กว้าง 4 ½ นิ้ว – 6 ½ นิ้ว ยาว 12 ½ นิ้ว – 24 ½ นิ้ว และขนาด
อื่นอื่น ที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละแบบ

2.4.1.4 ที่เลาะตะเข็บผ้า

2.4.2 อุปกรณ์สำหรับการสร้างแบบและการลอกลาย

2.4.2.2 ดินสอ 2 B และ HB ยางลบ ปากกาเมจิก

2.4.2.2 แผ่นพลาสติก (PVC) สำหรับทำแบบ

2.4.2.3 กระดาษลอกลาย(ควรใช้สีอ่อน)

2.4.2.4 ปากกาลูกลื่นที่หมึกหมดแล้ว สำหรับลอกลาย

2.4.2.5 เครื่องคิดเลข

2.4.2.6 สายวัด

2.4.3 ผ้า

2.4.3.1 ผ้าคอตตอน 100 % หลากแบบหลายสีตามชอบ

2.4.3.2 ผ้าชนิดอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อใช้รองชิ้นงานที่เย็บเสร็จแล้ว
(Backing) และเป็นตัวนอน

2.4.3.3 โยโฟลีโอสเตอร์ชนิดแผ่น (Padding)

2.4.3.4 โยโฟลีโอสเตอร์สำหรับยัดตัวนอน

2.4.4 อุปกรณ์สำหรับการเย็บ

2.4.4.1 เข็มหมุด หัวกลม

2.4.4.2 เข็มหมุดหัวดอกไม้

2.4.4.3 เข็มเย็บผ้า

2.4.4.4 ด้าย ทำจากฝ้าย 100 % หรือฝ้ายหุ้มโพลีเอสเตอร์ สำหรับการเย็บด้วยมือ
หรือจักร ส่วนด้ายที่ทำจากโพลีเอสเตอร์ 100 % จะมีความแข็งแรง และคม เมื่อใช้เย็บ ผ้าฝ้ายจะทำให้ตัวโย

ผ้าฝ้ายขาดได้ง่าย ส่วนด้ายทำควิลดิ่งด้วยการเย็บมือ ควรเลือกด้ายชนิดเส้นใหญ่ แข็งแรง ก่อนใช้ควรรูดไข หรือ เทียนไขเพื่อให้ลื่น เย็บง่าย

2.4.4.5 ปลอกนิ้ว (Thimble) สำหรับสวมนิ้วเย็บผ้า ควรหัดใช้ให้ถนัด โดยใส่ นิ้วกลางทั้ง 2 มือ จะช่วยป้องกันถูกเข็มแทง หรือใช้ช่วยดันโคนเข็มให้ทะลุผ้า มีให้เลือกหลายแบบ

2.4.4.6 เตารีดขนาดเล็ก

2.4.5 ขั้นตอนการเย็บปลอกหมอนขึ้นหน้า (Decorative top)

2.4.5.1 ใช้ไม้บรรทัดร่างแบบที่เป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ขนาด ลงบนแผ่นพลาสติก

2.4.5.2 ใช้กรรไกรขนาดใหญ่ตัดแผ่นพลาสติกตามแบบที่ร่างไว้ จะได้พลาสติก 2 แผ่น

2.4.5.3 วางแผ่นแบบพลาสติกที่ได้ ทาบลงบนผ้าคอตตอน 100 % ที่เตรียมไว้ใช้ ปากกาวาดตามแบบและเย็บโดยรอบด้านละประมาณ 7 มม. แล้วจึงตัดผ้าตามแบบ

2.4.5.4 เมื่อได้ผ้าครบจำนวนชั้นที่ได้ออกแบบไว้แล้ว ลองนำมาวางเรียงต่อกัน โดย เลือกสีและลาย สลับสับเปลี่ยนให้ดูสวยงามตามใจชอบ แต่จะต้องเรียงให้ออกมาเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเท่า ปลอกหมอนที่ต้องการ

2.4.5.6 จากนั้นนำผ้าแต่ละชั้นมาเย็บต่อกันจนกลายเป็นรูป

2.4.5.6 นำผ้าที่เย็บแล้วมารีดตะเข็บด้านหลังให้เรียบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสวยงาม

2.4.5.7 ตัดใยโพลีเอสเตอร์ชนิดแผ่นขนาดเท่าปลอกหมอน วางใยโพลีเอสเตอร์ชนิด แผ่นทาบลงบนผ้าที่เตรียมไว้ทำปลอกหมอนนำผ้าขึ้นหน้าที่เย็บไว้แล้ววางทาบลงชั้นบนสุดรวมเป็น 3 ชั้น

2.4.5.8 ใช้เข็มหมุดกดลัดเพื่อกันผ้า 3 ชั้นเลื่อนหลุดจากกัน

2.4.5.9 เย็บเนาผ้าทั้งสามชั้นติดกัน

2.4.4.10 เย็บโดยวิธีดันมือตามแนวรอยต่อผ้า หรือที่เรียกว่า Quilting

2.4.5.11 จากนั้นนำผ้าขึ้นหลังมาเย็บติดกันขึ้นหน้า และยัดใยโพลีเอสเตอร์ให้เต็มเย็บปิดซ่อนตะเข็บให้เรียบร้อย (พิเชษฐ พุฒตาล. 2550 : 83-90; อ้างอิงจาก อธิรัตน์ พิสิทธิ์)

ในการทำงานควิลท์วัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการทำงานควิลท์จะมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของชิ้นงาน แต่ในส่วนอุปกรณ์และขั้นตอนพื้นฐานก็ไม่ได้แตกต่างกัน ซึ่งในส่วนรายละเอียดอาจจะแตกต่างกันตามประเภทและรูปแบบของชิ้นงาน

3. ผ้าทอเกาะยอ

3.1 ความเป็นมาผ้าทอเกาะยอ

ผ้าทอเกาะยอ เป็นผ้าทอพื้นเมืองที่สืบสานตำนานชาวเกาะยอ ชาวไทยเชื้อสายจีนที่ย่านถิ่นฐานมาจากตำบลน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ และตำบลทุ่งหวัง อำเภอเมืองสงขลา ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ผ้าทอเกาะยอนั้นเดิมเป็นการทอสำหรับใช้ในครัวเรือน ในสมัยนั้นใช้ “กีมือ” เป็นเครื่องมือในการทอ ใช้ “ตรน” แทนกระสวย ผ้าที่ทอในระยะแรกนั้นจะเป็นแบบเรียบ ๆ ไม่มีลวดลาย ต่อมาได้มีการปลูกฝ้ายเพื่อนำมาทอผ้า ย้อมด้วยสีธรรมชาติและมีการทอเป็นลายดอกชนิดต่าง ๆ เช่น “ลายก้านแย่ง” ชื่อเดิมคือ “ลายคอนกเขา” ในปี พ.ศ. 2475 ชาวเกาะยอได้นำผ้าทอขึ้นถวายพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้รับพระราชทานชื่อใหม่ว่าลาย “ราชวัตร” แปลว่า “ กิจวัตร หรือ การกระทำ

ในปี พ.ศ.2482 ทางกรมการเมืองสงขลา ได้ส่งครูสอนทอผ้าจากเชียงใหม่ 2 คน ชื่อนายยี่หลุ่น และนายพุดดิน(ปรากฏหลักฐานรูปภาพที่บ้านครุกริม สีนริทัศน์)มาสอนวิธีการทอผ้าด้วยกี่กระตุกให้ชาวเกาะยอเป็นครั้งแรก โดยใช้สถานที่ของวัดแหลมพ้อ ชาวเกาะยอจึงใช้กี่กระตุกในการทอผ้ามาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาได้เปลี่ยนวิธีการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ มาเป็นสีย้อมผ้าจากตลาด แต่เทคนิคการย้อมสียังไม่ดีพอทำให้สีผ้าตก เนื้อผ้าหยาบเนื่องจากเส้นใยที่ใช้เป็นฝ้ายที่ผลิตในท้องถิ่น มีขนาดใหญ่และแข็งเกินไป ทำให้เนื้อผ้าอับง่าย ประกอบกับระยะสงครามโลกครั้งที่สอง ผ้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่า ทำให้ผ้าทอเกาะยอไม่สามารถแข่งขันกับผ้าจากโรงงานได้ การทอผ้าจากเกาะยอจึงซบเซาไปกว่า 30 ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. 2516 สมาคมสตรีนักรุกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา ได้คิดฟื้นฟูการทอผ้าเกาะยอขึ้น โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาอบรมการทอผ้า และสอนวิธีการย้อมผ้าที่ถูกต้องให้กับชาวเกาะยอ ผ้าทอเกาะยอจึงได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาให้มีสีสันและคุณภาพดีขึ้น ปัจจุบันผ้าทอเกาะยอเป็นผ้าทอที่มีความ

ประณีต เส้นใยสีสันสดใส ลวดลายวิจิตรงดงาม มีลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ลายราชวัตร ลายข้าวตอก ลายแมงดา ลายสอง อันเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 67-71; อ้างอิงจาก กริม สินธรัตน์)

ผ้าทอเกาะยอ เป็นผ้าทอพื้นเมืองของชาวเกาะยอ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่สืบทอดมาจากชาวไทยเชื้อสายจีนตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งผ้าทอในระยแแรกนั้นจะเป็นแบบเรียบ ๆ ไม่มีลวดลายแต่ในปัจจุบันผ้าทอเกาะยอเป็นผ้าทอที่มีความประณีต เส้นใยสีสันสดใส ลวดลายประณีตสวยงาม มีลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ลายราชวัตร ลายข้าวตอก ลายแมงดา ลายสอง ที่เป็นภูมิปัญญาสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

3.2 ลวดลายของผ้าทอเกาะยอ

ผ้าทอเกาะยอเป็นผ้าทอที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ เป็นภูมิปัญญาที่ช่างทอคิดค้นขึ้นเพื่อประดิษฐ์ลายผ้าใหม่ ๆ ขึ้น ในสมัยโบราณลายผ้าเกาะยอเป็นลายง่าย ๆ ที่จดจำการทอกันมาจากบรรพบุรุษ ต่อมามีการพลิกแพลงดัดแปลง ทอเป็นลวดลายที่แปลกไปกว่าเดิม ถ้าสวยงามมีผู้นิยมก็จะทอต่อกันมา และตั้งชื่อตามผู้ที่เป็นต้นคิดลาย เช่น ลายโกเถี่ยม หรือเรียกตามลักษณะลายที่คล้ายคลึงกับพรรณพืชพรรณไม้ เช่น ลายดอกชี่ไก่ ลายดอกพะยอม เป็นต้น

วิธีการคิดลายใหม่นั้นอาจคิดพลิกแพลงจากแม่ลายเดิม โดยเริ่มจากการคิดลายนก่อนว่าจะวางดอกอย่างไร เขียนลงในตำราแล้วลองนำมาคิดลายดู ถ้าถูกต้องสวยงามก็สามารถทอเป็นลายใหม่ต่อไป บางครั้งต้องทดลองใช้ไหมไม่มาสานดูก่อนเพื่อเป็นแนวทางในการทอ ดูลวดลายก่อนว่าจะจะเป็นไปตามที่คิดหรือไม่จึงจะนำไปคัดลายผ้าเก็บตะกอ ถ้าออกมาไม่สวยหรือคิดผิดก็ต้องรื้อทำใหม่ นอกจากการคิดลายผ้าแล้วยังต้องคิดถึงการเล่นสีให้สัมพันธ์กันด้วยว่าจะใช้สีอะไรมาตัดกับสีอะไรให้เกิดลายที่สวยงามและความเด่นของผ้า

ลวดลายของผ้าทอเกาะยอ ที่ปรากฏอยู่และนิยมใช้ในปัจจุบันได้แก่ ลายราชวัตร ลายดอกพิกุล ลายลูกแก้ว ลายรสสุคนธ์ ลายดอกพะยอม ลายดอกกรัก ลายดอกห้าหนึ่ง ลายเทพพนม ลายพริกไทย ลายลูกหวาย ลายหมากรุก ลายบุหงา ลายดอกผกากรองหรือลายดอกลูกไก่ ลายตาสก๊อต ลายกากบาท ลายคชกริช ลายข้าวหลามตัด ลายโกเถี่ยม ลายสี่เหลี่ยมหรือลายตะเคี๋ย

3.3 เครื่องมือ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า

เครื่องทอ อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำคัญในการทอผ้าก็คือเครื่องทอ ซึ่งคนไทยพื้นบ้านในภาคกลาง ภาคเหนือและภาคอีสาน เรียกว่า กี่ หรือ หูก ภาคใต้เรียกว่า เก กี่ หรือหูก พัฒนาขึ้นมาจากหลักการเบื้องต้นที่ต้องการให้มีการขัดสายกันระหว่างด้ายเส้นยืนกับด้ายเส้นพุ่ง เป็นจำนวนมากเพียงพอที่จะให้เกิดเป็นผืนผ้าขึ้น

กระสวย ใช้สำหรับพุ่งด้ายเข้าไปขัดกับด้ายเส้นยืนทุกเส้น และพุ่งกลับไปกลับมา จนเกิดเป็นเนื้อผ้าตามลวดลายและขนาดที่ต้องการ

เส้นด้าย เส้นด้ายหรือเส้นไหมซึ่งย้อมแล้ว เตรียมม้วนขึ้นก็เป็นด้ายเส้นยืน และเส้นพุ่ง

3.4 กระบวนการผลิตผ้าทอเกาะยอ

3.4.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องทอผ้า หรือ กี่ เส้นไหมหรือเส้นใยประดิษฐ์ สีย้อมผ้า

3.4.2 ขั้นตอนการผลิต

1) การเตรียมด้าย ในปัจจุบันเส้นด้ายที่ใช้เป็นเส้นด้ายโทเลและด้ายฝ้ายสำเร็จรูป ย้อมสีให้เรียบร้อย มีหลายสีให้เลือก แต่ในสมัยก่อนนั้น เส้นด้ายที่ใช้เป็นเส้นด้ายฝ้ายดิบซึ่งต้องมาต้มแยกไขมันก่อนเพื่อสกัดไขมันและสิ่งสกปรกออก หลังจากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการย้อม ด้ายขาวจะต้องนำไปฟอกขาวเสียก่อนเพื่อให้ได้ฝ้ายขาว หากต้องการด้ายสีอ่อนก็นำได้ขาวที่ได้มาย้อมสีอ่อน ส่วนถ้าจะย้อมสีเข้ม เช่นสีแดง สีนํ้าเงิน หรือสีจัด ๆ ไม่ต้องนำด้ายไปฟอกขาวก่อนก็สามารถย้อมสีเข้มได้เลย จากนั้นจึงจะนำไปลงน้ำแบ่งเพื่อคงสภาพสีและให้เส้นด้ายเรียบ นำไปผึ่งที่มีลมพัดผ่านเพื่อให้ด้ายแห้ง

2) การหันด้าย การหันด้ายหรือหมุนด้ายเข้าหลอด คือการนำด้ายที่ย้อมสีตามความต้องการแล้ว นำมาหมุนเข้าหลอดพลาสติกที่มีความยาวประมาณหกนิ้ว หมุนด้ายยืนตามความต้องการลงในหลอด

3) คั่นทูก หรือเดินด้าย เป็นการเตรียมด้ายยืน โดยนำด้ายที่กรอเข้าหลอดไว้แล้วมาจัดเรียงเสียบไว้กับรางเสียบทูก แล้วนำด้ายมาพันกับหลักของที่คั่นทูก กลับไปกลับมาจนได้ความยาวที่ต้องการ ซึ่งต้องเดินหลายเที่ยวจนครบ ความกว้างของผ้า

4) สอดฟันหรี ต่อมาก็คือการต่อฟันหรี (นำด้ายไปสอดฟันหรี) โดยใช้คนสองคน คนหนึ่งเสียบเบ็ดผ่านฟันหรี อีกคนคล้องด้ายแล้วดึงมาที่ไม้ ทำที่ละช่อง จนครบตามความยาวของฟันหรี (ถ้าผ้ากว้าง 1 เมตร จะมีฟันหรีประมาณ 1200 ช่อง)

5) ม้วนด้าย เป็นการนำด้ายไปม้วนเข้าไม้ม้วน โดยมีเครื่องหีบหีบด้ายเข้าม้วน ตามความยาวของด้ายที่เดินไว้

6) นำเข้าก็่ทอ นำเข้าก็่ทอ ขมวดเส้นด้ายให้ตึง แล้วพลิกเอาด้านใต้ขึ้น ใส่พะนปลาให้ตึง

7) พลิกทูก คลี่ด้ายจากระทัด ดึงด้ายผ่านไม้ม้วนผ้า ใช้เชือกคล้องไม้รับผ้ากับไม้รับด้าย

8) การคัดดอกหรือเก็บลาย การเก็บลาย คือการคัดเส้นด้ายแยกชิ้นลงตามลักษณะของลาย ผ้าสีตะกอกชิ้นไปจะต้องมีการคัดดอกคัดลายไว้ก่อน แล้วจึงเก็บตะกอก ผ้าสีตะกอนั้นคัดด้ายสองครั้ง หกตะกอกคัดสามครั้ง แปดตะกอกคัดสี่ครั้ง

9) เก็บตะกอก ก่อเขาหรือเก็บตะกอก เป็นการใช้เส้นด้ายขนาดใหญ่ผูกเส้นด้ายยืนที่เป็นเส้นยก ที่คัดแยกกันไว้กะบไม้เรียว เพื่อใช้ยกแยกเส้นสำหรับสอดด้ายพุ่งให้เป็นผืนผ้าและลวดลายตามต้องการ หลังจากเก็บตะกอก เสร็จแล้วจึงโยงลูกกลิ้ง ผูกเท้าเหยียบ และทดลองทอด้วย ต่อจากนั้นก็ถึงขั้นตอนการทอ

3.5 คำศัพท์ที่ใช้ในการทอผ้าเกาะยอ

แกะลาย การนับเส้นด้ายยืนในผืนผ้าเดิมแยกเป็นยกเส้นข่มหรือขึ้นลง จากผ้าผืนเดิมเพื่อสร้างลาย โดยจดเก็บสูตรไว้

เขา หรือตะกอก เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่แยกเส้นด้ายยืนให้ขึ้นลง เพื่อให้เส้นด้ายขัดกัน เกิดเป็นเนื้อผ้า เขามีสองชนิด คือเขายกดอกและเขาลายขัด วิธีทำให้เชือกหรือเส้นด้ายเบอร์ใหญ่ เช่นเบอร์6 เบอร์9

คล้องเส้นด้ายยืน ผูกไว้กับไว้เร็วว 2 อัน ประเภทกันเป็นโครงยึดด้าย จำนวนเขาที่ผูกต่อ 1 ลาย นับเป็นนัดหรือไม้ ส่วนเขาลายขัดมีสองเขาแยกเส้นด้ายบนล่าง ผูกโยงกับไม้กลม ห้อยไว้ข้างล่าง สำหรับใช้เท่าเหยียบสลับกัน

เขา การนับทอผ้ากำหนดจากการที่คั่นหูใส่ด้ายชุดใหม่แต่ละครั้ง ใส่ด้ายชุดใหม่ชุดหนึ่ง นับเป็นหนึ่งเขา

ตีนเหยียบ เป็นไม้ผูกโยงกับเขา จะมีตีนเหยียบกี่อันขึ้นอยู่กับลายผ้า

เที่ยว การเดินด้ายจนครบความยาวของผ้าที่ต้องการในแต่ละชุด

นัด ไม้ที่ใช้ใส่คั่นระหว่างเส้นด้ายให้ขัดตอนเก็บก้ามปู

การทอดอก การทอผ้าที่ใช้ด้ายพุ่ง 2 ชนิด ชนิดที่1 เป็นเส้นด้ายที่ทำให้ปรากฏดอกนูนสูงกว่าสีพื้น ทอตามลายแต่ละนัด ชนิดที่2 ใช้ทอลายขัดเพื่อเป็นโครงร่างผืนผ้า และทอดอกให้นูนเดินขึ้นจากเนื้อผ้า

สืบทูก การใช้เส้นด้ายที่คิดค้นมาใหม่มาต่อกับเส้นด้ายในก๊ที่ทอจนหมดเขาและตัดผ้าออกไปแล้ว บางที่เรียกสั้น ๆ ว่าสืบ วิธีนี้ใช้กับการทอลายเดิมไม่ต้องรื้อเก็บลายใหม่

องค์ความรู้เกี่ยวกับการเก็บดอกลายผ้า

สูตรเก็บดอกลายผ้าเกาะยอ เป็นหัวใจของการทอผ้า เป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยความละเอียดอดทน และอุตสาหพยายามของช่างทอผ้า ผู้มีความสามารถในการทำขั้นตอนนี้มีจำนวนน้อย ปัจจุบันทำได้เพียงไม่กี่คนเท่านั้น

สูตรเก็บดอกลายราชวัตร 4 ตะกอ

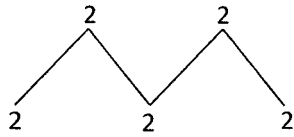
เส้นยืนสองสี : ใช้สีขาวกับสีอะไรก็ได้

วิธีเก็บด้าย เก็บ 2 ครั้ง เป็นสี่ตะกอ

เก็บครั้งที่ 1 จะได้ตะกอ 1 และ 4

เก็บครั้งที่ 2 จะได้ตะกอ 3 และ 2

วิธีเก็บริมผ้า ก้อยยกดอกจะต้องเก็บริมผ้าก่อน การเก็บริมมีสูตรดังนี้

ไม้ที่ 1

ไม้ที่ 2

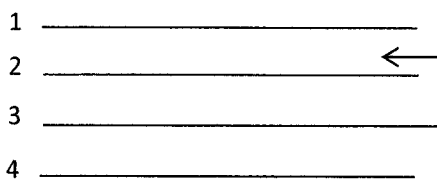

วิธีก่อตะกอเลื่อนตาราง

สอดไม้ชนิดที่ 2 และ 3 ก่อตะกอที่ 2 ก่อน

แล้วก่อตะกอที่ 3 เลื่อนไปอยู่บนตะกอที่ 2

ต่อด้วยตะกอที่ 1 และตะกอที่ 4 ก่อคงที่เดิมไว้

การผูกตะกอกับดินเหนียว

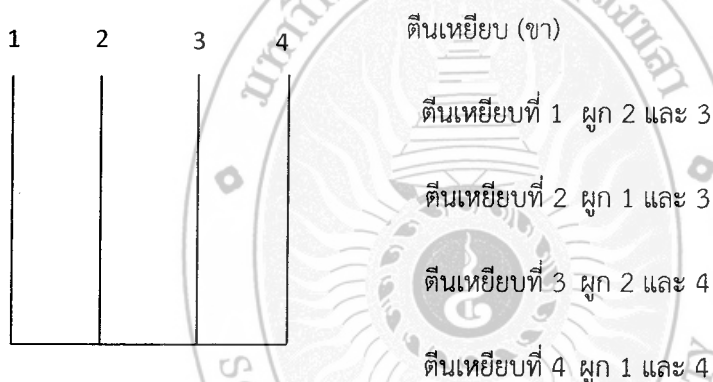
แต่ละตะกอกจะผูกเชือก 2 เส้น

ตะกอกที่ 1   ผูกดินเหนียว   2,4

ตะกอกที่ 2   ผูกดินเหนียว   1,3

ตะกอกที่ 3   ผูกดินเหนียว   1,2

ตะกอกที่ 4   ผูกดินเหนียว   3,4

วิธีทอ 1213 1213 2323 1213 1213 2
4342 4342 3243 4243 423

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

เจษฎา พัฒรานนท์ ได้ศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่นภายใต้บริบทชุมชนกลุ่มจักสานใบกะพ้อ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภोजุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นำเทคนิค AIC มาใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มจักสานใบกะพ้อมีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมดำเนินการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่น จำนวน 30

คน มีการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 3 วงรอบ แนวทางหลักในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ คือ การนำเศษวัสดุที่เหลือจากการทำพัดใบกะพ้อมาพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จำนวน 21 ชุดผลิตภัณฑ์ 53 ชิ้นงาน ได้แกนนำในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำไปจำหน่ายตลอดจนถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนในท้องถิ่น ผลการวิจัย เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม (เกษงา พัด รานนท์. 2553 : บทคัดย่อ)

เรวัต สุขสิกาญจน์ ได้ศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในจังหวัด นครศรีธรรมราช เกี่ยวกับการนำวัสดุอื่นมาออกแบบและพัฒนา ร่วมกับผลิตภัณฑ์จักสานกระจูด และพัฒนา ผลิตภัณฑ์ร่วมกับวัสดุที่ได้ศึกษาและเลือกมาแล้ว จากนั้นศึกษาความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการออกแบบ และพัฒนาแล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปว่าผู้ผลิต และผู้จำหน่าย มีความต้องการวัสดุที่จะนำมา ออกแบบร่วมกับกระจูด ควรเป็นประเภทธรรมชาติด้วยกันที่ทำได้ง่ายในท้องถิ่น คือ เชือกกล้วย ส่วนผู้ที่สนใจมีความต้องการย่านลิเภา สำหรับรูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งหมดมีความต้องการสอดคล้องกันว่าเป็นลักษณะใส่ของ วิธีผสมผสานระหว่างวัสดุทั้งสอง ผู้ผลิต และผู้จำหน่าย เห็นว่าควรเป็นวิธีการเย็บขัดแบบเวียนกันหอย ในอัตราส่วนระหว่างวัสดุ กระจูด 70% และเชือกกล้วย 30% ผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาแล้ว มีความพึงพอใจต่อผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและผู้สนใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เรวัต สุขสิ กาญจน์. 2550 : บทคัดย่อ)

สุจินต์ เพิ่มพูล ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา บ้านทุ่งหลวง อำเภอสี่ริมาศ จังหวัดสุโขทัย ประเภทไม้เคลือบ และเพื่อส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งเป็นอีก ทางเลือกหนึ่งในการสร้างรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน บ้านทุ่งหลวง ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง ของชุมชน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการด้านการออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา บ้านทุ่งหลวง อำเภอสี่ริมาศ จังหวัดสุโขทัย ของผู้ผลิตและผู้สนใจผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่พอใจลักษณะรูปทรงและ รูปแบบผลิตภัณฑ์ โดยให้ความสนใจผลิตภัณฑ์กระถาง และยังเห็นว่าผลิตภัณฑ์ยังคงความเป็นเอกลักษณ์

เครื่องปั้นดินเผา บ้านทุ่งหลวง ด้วยมีการผสมผสานเทคนิคการตกแต่งผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นโดยเฉพาะ 2. ผู้ผลิตและผู้สนใจผลิตภัณฑ์มีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา บ้านทุ่งหลวง อำเภอศรีราชา จังหวัดสุโขทัย โดยให้ความสนใจผลิตภัณฑ์กระถาง ในระดับมากที่สุด ที่เหลือมีความพึงพอใจในระดับมากได้แก่ โถงหรือภาชนะใส่น้ำ อ่างบัว โคมไฟและแจกัน (สุจินต์ เพิ่มพูล. 2550 : บทคัดย่อ)

ชโรธรณ์ ทิพย์อุบลัมภ์ และนิรัช สุดสังข์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของการทำผ้าควิลท์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนารูปแบบกระเป่าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่ ที่สัมพันธ์กับสายการผลิตของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือท่าทองควิลท์ จังหวัดพิษณุโลก วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนแรก คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สองคือ สอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการผลิต กลุ่มเป่า หมาย และแหล่งจำหน่าย ขั้นตอนที่สามคือ นำผลจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ไปกำหนดเป็นแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนที่สุดคือ การออกแบบและพัฒนารูปแบบกระเป่าผ้าควิลท์ โดยเป็นผลงานต้นแบบกระเป่าผ้าควิลท์สไตล์โมเดิร์นวินเทจจำนวน 3 รูปแบบ ขั้นตอนสุดท้ายคือ สร้างแบบสอบถามและสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ 3 ด้าน คือ รูปทรง ประโยชน์ใช้สอย และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดของสตรียุคใหม่ที่มีต่อผลงานต้นแบบกระเป่าผ้าควิลท์ทั้ง 3 แบบ ขั้นตอนสุดท้ายคือ วิเคราะห์สรุปและอภิปรายผลประชากรในการวิจัยคือ กลุ่มสตรีในมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา จำนวน 30 คน โดยการใช้สถิติเชิงบรรยายและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบนอนพาราเมตริกชนิดการทดสอบแบบฟรีดแมน TWOWAY ANOVA by Nonparametric Method Friedman สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบกระเป่าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด กล่าวคือ 1) ด้านรูปทรง: มีโครงสร้างและรูปทรงสวยงามและทันสมัย 2) ด้านประโยชน์ใช้สอย: สะดวกในการหยิบหรือใส่ของได้มาก 3) ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด: มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง (ชโรธรณ์ ทิพย์อุบลัมภ์ และนิรัช สุดสังข์. 2554 : ออนไลน์)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยทราบถึงขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ และได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ ขั้นที่ 3 การออกแบบ ขั้นที่ 4 การคัดเลือกแบบ ขั้นที่ 5 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และขั้นที่ 6 การประเมินผล ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของรูปแบบผลิตภัณฑ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Area) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิต คือ กลุ่มร่มไทร ที่ตั้งเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวที่มีการนำผ้าทอเกาะยอมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า สมุดโน้ต กล่องนามบัตร กล่องกระดาษทิชชู เป็นต้น ซึ่งมีแนวคิดที่ต้องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอให้เป็นเอกลักษณ์

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ผลิต กลุ่มร่มไทร จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มร่มไทร ที่ตั้งเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในประเด็นดังนี้

- 1.1.1 ชื่อกลุ่ม
- 1.1.2 ที่ตั้งกลุ่ม
- 1.1.3 ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม
- 1.1.4 ประธานกลุ่ม

1.1.5 จำนวนสมาชิกกลุ่ม

1.1.6 ผลិតภักข์ของภลุ่ม

1.1.7 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบผลิตภักข์จากฝ้าทอเกาะยอ

1.2 ข้อมูลทั่วไปการทำฝ้าควิลท์ เอกภักข์ และขั้นตอนในการทำฝ้าควิลท์ ศึกษาคข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารและเว็บไซต์ ในประเด็นดังนี้

1.2.1 ความหมายของงานควิลท์

1.2.2 ประวัติความเป็นมาของงานควิลท์

1.2.3 เอกภักข์ของงานควิลท์

1.2.4 วัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานควิลท์

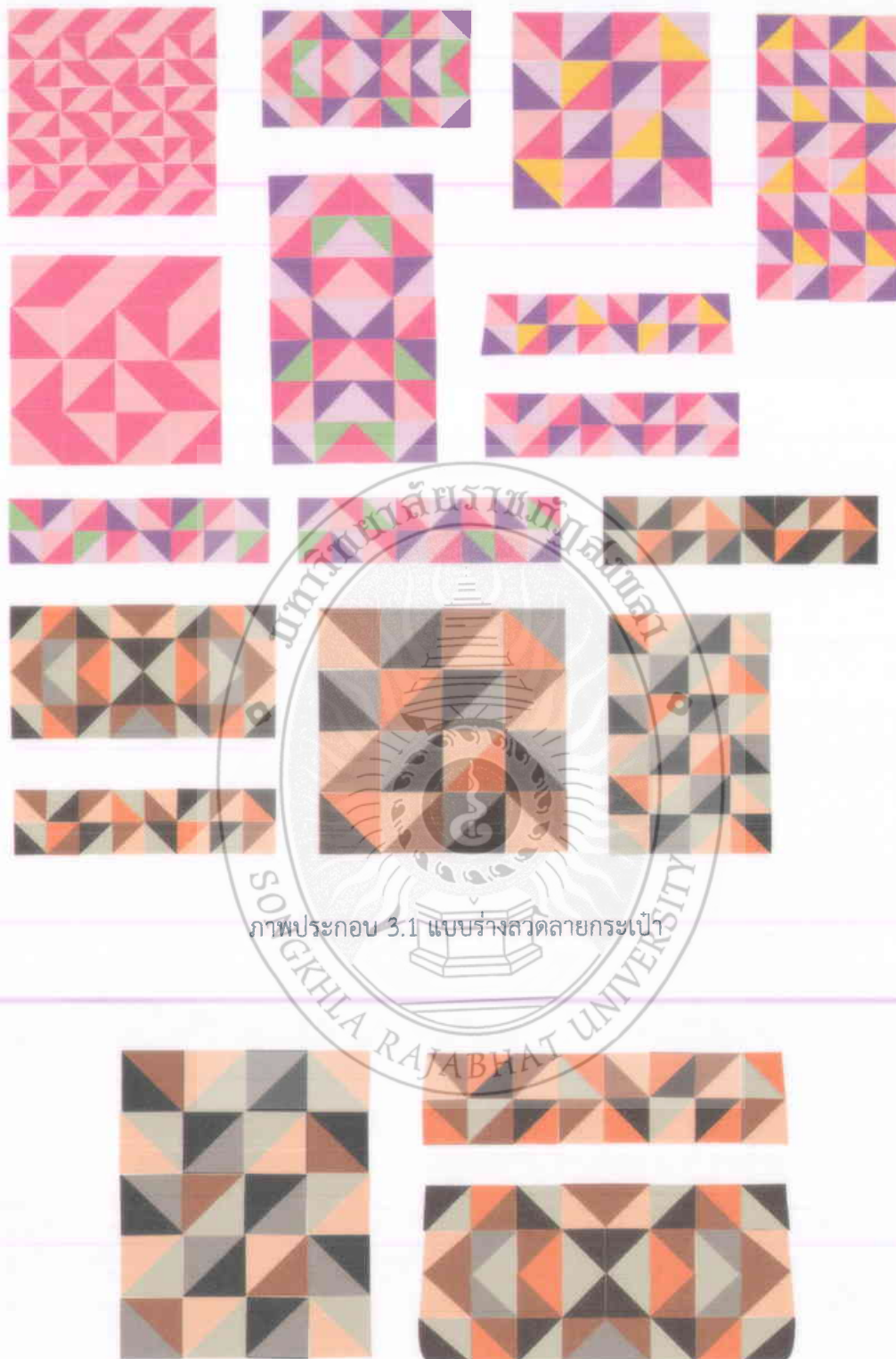
1.3 แนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภักข์ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ

หลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้วิจัยก็ได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภักข์ ซึ่งในการพัฒนาผลิตภักข์กระเป่าฝ้าทอเกาะยอ ในครั้งนี้กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภักข์ คือ ออกแบบและพัฒนากระเป่าฝ้าทอเกาะยอที่มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกภักข์ จากการที่ได้สอบถามความต้องการด้านรูปแบบผลิตภักข์กระเป่าฝ้าทอเกาะยอจากสมาชิกภลุ่มฝ้าทอรร่มไทร พบว่า สมาชิกภลุ่มต้องการผลิตภักข์ที่เป็นเอกภักข์ สวยงาม และทันสมัย มีรูปแบบของผลิตภักข์ที่แตกต่างกัน แต่ยังคงคุณค่าเอกภักข์ของฝ้าทอเกาะยออยู่ ผู้วิจัยจึงนำรูปร่างเรขาคณิตมาใช้ใช้องค์ประกอบที่น้อย ซึ่งลวดลายเกิดจากการนำฝ้ารูปร่างสามเหลี่ยมมาต่อให้เกิดลวดลายที่สวยงาม เป็นผลิตภักข์กระเป่าฝ้าทอเกาะยอที่เหมาะสมกับภลุ่มสตรีวัยทำงาน

ชั้นที่ 3 การออกแบบ

หลังจากที่ได้ข้อสรุปเพื่อการออกแบบพัฒนาผลิตภักข์กระเป่าฝ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์แล้วผู้วิจัยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และประมวลความคิดจากข้อมูลที่รวบรวมออกแบบและร่างแบบตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภักข์ จำนวน 10 แบบ โดยเริ่มจากการออกแบบลวดลายก่อนซึ่งลวดลายเกิดจากการนำฝ้ารูปร่างสามเหลี่ยมมาต่อกัน หลังจากนั้นให้สมาชิกภลุ่มรร่มไทรคัดเลือกลวดลาย กำหนดโครงสีและเพื่อให้สอดคล้องกับสีของฝ้าทอเกาะยอที่มีอยู่

ภาพประกอบ 3.1 แบบร่างลวดลายกระเป๋าก

ภาพประกอบ 3.2 แบบร่างลวดลายกระเป๋ากที่คัดเลือก

ภาพประกอบ 3.3 แบบร่างกระเป๋า จำนวน 10 แบบ

ขั้นที่ 4 การคัดเลือกแบบ

หลังจากที่ได้ออกแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จำนวน 10 แบบ แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอไปให้กลุ่มผ้าทอร่วมไท่คัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมและสามารถผลิตได้จริง จำนวน 3 แบบ โดยวิธีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมไท่ จำนวน 6 คน ดังนี้

1. นางสาวจงกลณี สุวรรณพรรค
2. นางลลิตา น้อยสุวรรณ
3. นางจีราพร สว่างภูมิ
4. นางปรียา สิ้นธุรัตน์
5. นางจิตรา ขุนจันทร์
6. นางสาวมณนา สิ้นธุรัตน์
7. นายกรั่ม สิ้นธุรัตน์

ภาพประกอบ 3.4 ลงพื้นที่เพื่อคัดเลือกแบบร่างผลิตภัณฑ์

ภาพประกอบ 3.5 แบบร่างกระเป๋าที่กลุ่มผ้าทอร่วมใจคัดเลือก

ขั้นที่ 5 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

หลังจากได้แบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่คัดเลือก จำนวน 3 แบบ แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบ มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์

ภาพประกอบ 3.6 แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

ภาพประกอบ 3.7 แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 2

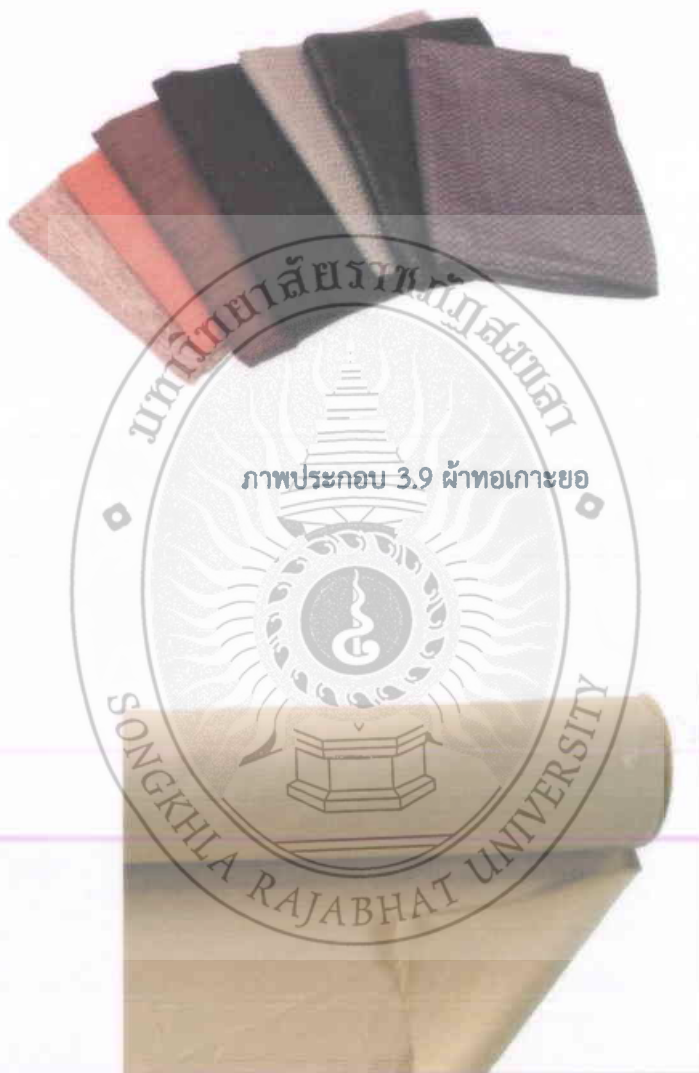
รูปแบบที่ 3

ภาพประกอบ 3.8 แบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ รูปแบบที่ 3

ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

1.1 วัสดุ อุปกรณ์

ภาพประกอบ 3.9 ผ้าทอเกาะยอ

ภาพประกอบ 3.10 ผ้าซับใน

ภาพประกอบ 3.11 โยโพลีเอสเตอร์รีดแทน ขนาด 250 กรัม

ภาพประกอบ 3.12 ผ้าขาว

ภาพประกอบ 3.13 แผ่น PE รองกัน

ภาพประกอบ 3.14 หนัง

ภาพประกอบ 3.15 สายยาง

ภาพประกอบ 3.16 เส้นซิปและหัวซิป

ภาพประกอบ 3.17 ปุ่มกัน

ภาพประกอบ 3.18 ท่วงคล้อง

ภาพประกอบ 3.19 หมุดย้ำ

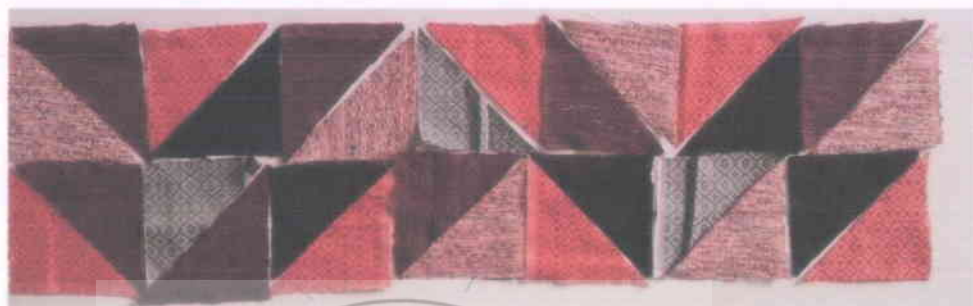
ภาพประกอบ 3.20 กระจุกแม่เหล็ก

1.2 ขั้นตอนการทำ

1.2.1 ใช้ไม้บรรทัดร่างแบบที่เป็นรูปสามเหลี่ยม ลงบนแผ่นพลาสติก แล้วใช้กรรไกรตัดแผ่นพลาสติกตามแบบที่ร่างไว้

1.2.2 วางแผ่นแบบพลาสติกที่ได้ ทาบลงบนผ้าทอเกาะยอ ที่เตรียมไว้ใช้ปากกาวาดตามแบบและเมื่อเย็บโดยรอบด้านละประมาณ 7 มม. แล้วจึงตัดผ้าตามแบบ ในขั้นตอนนี้ต้องใช้ผ้ากาวซับด้านหลังผ้าทอเกาะยอ เพราะง่ายและสะดวกต่อการตัดเย็บ เนื่องจากผ้าทอมีความยืดหยุ่นสูง อาจทำให้ไม่ได้ขนาดตามที่ต้องการ

1.2.3 เมื่อได้ผ้าครบจำนวนชิ้นที่ได้ออกแบบไว้แล้ว นำมาวางเรียงต่อกันตามลวดลายที่ออกแบบ เทคนิควิธีที่นำมาใช้คือ แพทเวิร์ค (Patchwork) คือ การต่อผ้ารูปเรขาคณิตให้เกิดเป็นลวดลาย เรียงต่อกันให้ออกมาเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตามขนาดที่ต้องการ

ภาพประกอบ 3.21 ผ้ารูปสามเหลี่ยมที่นำมาเรียงต่อกันตามลวดลายที่ออกแบบ

ภาพประกอบ 3.22 ลวดลายที่ออกแบบไว้

1.2.4 จากนั้นนำผ้าแต่ละชิ้นมาเย็บต่อกันจนกลายเป็นลวดลายตามที่ต้องการ

ภาพประกอบ 3.23 ผ้ารูปสามเหลี่ยมที่เย็บต่อกันเป็นลวดลาย

1.2.5 หลังจากต่อลวดลายแล้วนำมาเย็บต่อกับผ้าสีพื้นตามทีออกแบบไว้ ตัดเย็บโพลีเอสเตอร์ชนิดแผ่นขนาดเท่ากระเป๋า วางใยโพลีเอสเตอร์ชนิดแผ่นทาบลงบนผ้าที่เตรียมไว้ นำผ้าขึ้นหน้าที่เย็บไว้แล้ววางทาบลงชั้นบนสุดรวมเป็น 3 ชั้น แล้วเย็บควิลท์ให้ติดกัน

ภาพประกอบ 3.24 แผ่นตกแต่งที่เย็บเสร็จแล้ว

1.2.6 เมื่อได้กระเป๋าด้านหน้าและด้านหลังแล้วนำมาเย็บกับส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น หู กระเป๋า หนัง เป็นต้น

ภาพประกอบ 3.25 การประกอบกับส่วนอื่น ๆ

1.2.7 เย็บประกอบชิ้นรูปกระเป๋าตามแบบและใส่ซับในกระเป๋า

ภาพประกอบ 3.26 การประกอบกระเป๋ากับซับใน

1.2.4 หลังจากประกอบส่วนอื่น ๆ เสร็จแล้วก็เย็บแต่ละส่วนเข้าด้วยกันจนได้กระเป๋าที่

สมบูรณ์

ภาพประกอบ 3.27 กระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่เสร็จสมบูรณ์

ขั้นที่ 6 การประเมินผล

หลังจากที่ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาความพึงพอใจ จากสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 5 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน

ภาพประกอบ 3.28 ลงพื้นที่เพื่อให้สมาชิกประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ภาพประกอบ 3.29 มอบผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้กับกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์

3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิถธ์

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

4.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 กำหนดกรอบคำถามของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผ้าทอเกาะยอ ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ

4.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ในแต่ละตอน ซึ่งมีประเด็นดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผ้าทอเกาะยอ ประกอบด้วย ชื่อกลุ่ม ที่ตั้งกลุ่ม ประธานกลุ่ม จำนวนสมาชิกกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่ม หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ประกอบด้วย ปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอมีรูปแบบ อะไรบ้าง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอที่ผ่านมาเป็นอย่างไร รูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอที่ต้องการพัฒนามีรูปแบบอย่างไร

4.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาความครอบคลุมของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่นำเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะในส่วนของภาษาที่ใช้ จนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำไปใช้ในการวิจัย

4.2 แบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

4.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 กำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

4.2.3 สร้างแบบความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ในประเด็นดังนี้ คือ อายุ การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ จำนวน 3 ด้านในประเด็นดังนี้ คือ ด้านรูปทรง ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

4.2.4 การวิเคราะห์ค่าคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ โดยการคำนวณคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีระดับความพึงพอใจและการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนน 3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย คะแนนความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

4.2.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.2.6 นำแบบประเมินที่เสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะในส่วนของภาษาที่ใช้ จนได้แบบประเมินที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำไปใช้ในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่ายภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึก ข้อมูลทั่วไปการทำผ้าควิลท์ เอกลักษณะ และขั้นตอนในการทำผ้าควิลท์ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารและเว็บไซต์ แนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภัณฑ์ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ จากสมาชิกกลุ่มร่วมไหม จำนวน 5 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของรูปแบบผลิตภัณฑ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอกลุ่มร่มไทร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามประเด็นดังนี้

1.1 ชื่อกลุ่ม กลุ่มร่มไทร

1.2 ที่ตั้งกลุ่ม 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90100

1.3 ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม การก่อตั้งกลุ่มร่มไทร ยมนา สินธุ์รัตน์ กล่าวว่า ก่อตั้งโดยครูกริ่ม สินธุ์รัตน์ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2545 ซึ่งทางสมาคมสตรีนักรงกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา นำโดยอาจารย์ประณีต ดิษยสินทร์ ได้ให้การสนับสนุนที่ทอผ้าจำนวน 6 หลั และให้เงินทุนหมุนเวียน จำนวน 5,000 บาท และครูกริ่ม สินธุ์รัตน์ ก็ได้รวบรวมสมาชิกที่สนใจการทอผ้า ซึ่งมีสมาชิกครั้งแรกเพียงแค่ 6 คน (ยมนา สินธุ์รัตน์. 2557 : สัมภาษณ์)

1.4 ประธานกลุ่ม นางสาวจงกลณี สุวรรณพรรค

1.5 จำนวนสมาชิกกลุ่ม ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 17 คน ทำหน้าที่ทอผ้า จำนวน 10 คน แปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอ จำนวน 5 คน และที่ปรึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งมีรายชื่อดังนี้

1.5.1 นางสาวจงกลณี สุวรรณพรรค

1.5.2 นางลลิตา น้อยสุวรรณ

1.5.3 นางจีราพร สว่างภูมิ

1.5.4 นางปรียา สินธุ์รัตน์

1.5.5 นางสาวนงนุช สินธุ์รัตน์

1.5.6 นางสาวยมนา สินธุ์รัตน์

1.5.7 นางสาวยลนา กิตชูรักษ์

1.5.8 นางจิตรา ขุนจันทร์

1.5.9 นางสมพิช สุนชโซ

- 1.5.10 นางผุสที สิตะพงศ์
- 1.5.11 นายอำนาจ สุวรรณพรรค
- 1.5.12 นางลำยอง กิยตระกูล
- 1.5.13 นางสาวดวงกมล เย็นเจริญ
- 1.5.14 นางสาวประนอม ตรีญมโน
- 1.5.15 นางสาวชนาธิป สินธุ์รัตน์
- 1.5.16 นายกรั่ม สินธุ์รัตน์
- 1.6.17 นายสุรวุฒิ เจริญสิน
- 1.6.18 นางสาวพวงน้อย พันธุ์น้อย

1.6 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มร่มไหม สามารถแยกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.6.1 ผ้าทอยกดอก ทอด้วยกี่กระตุก มีลวดลายต่าง ๆ เช่น ลายลูกแก้ว ลายรสสุคนธ์ ลายร่มไหม ลายราชวัตร ลายผกากรอง ลายจันทร์หอม ลายสุพรรณิกา ลายดอกพิกุล ลายห้าหนึ่ง และลายดอกขจร ส่วนลวดลายอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ก็สามารถทอได้ตามความต้องการของลูกค้า ความสามารถในการทอผ้าลวดลายต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่มนั้นมีทักษะความชำนาญมาก และลายผกากรองเคยได้รับรางวัลระดับประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2547 ซึ่งทอโดยนางสาวจงกลณี สุวรรณพรรค แต่ในปัจจุบันลายผกากรองก็ไม่ได้เป็นที่นิยมมากนักเพราะว่าปัจจุบันได้มีการออกแบบลายที่หลากหลายขึ้น

ภาพประกอบ 4.1 ผ้าทอยกดอก

1.6.2 ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าทอยกดอก มีหลายประเภทและหลายรูปแบบ ซึ่งพอจะแยกเป็นประเภทผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1.6.2.1 กระเป๋า มีรูปแบบต่าง ๆ เช่น กระเป๋าถือ กระเป๋าอเนกประสงค์

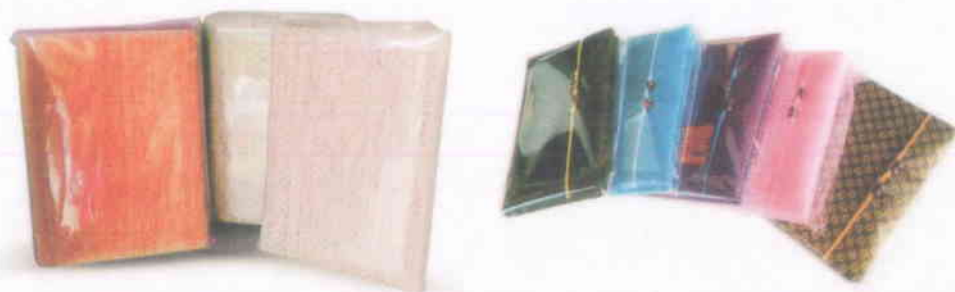

ภาพประกอบ 4.2 กระเป๋าสุภาพสตรี

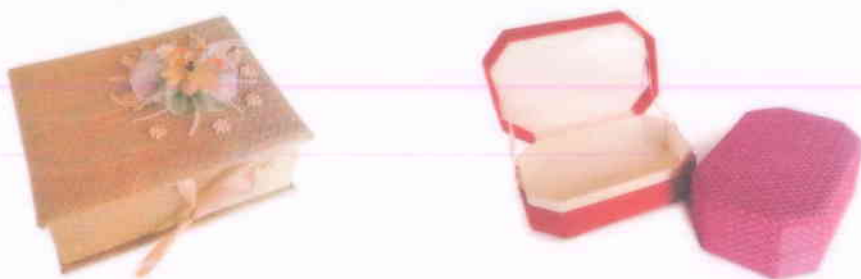
ภาพประกอบ 4.3 กระเป๋าเนกประสงค์แบบต่าง ๆ

1.6.2.2 สมุดบันทึก

ภาพประกอบ 4.4 สมุดบันทึกแบบต่าง ๆ

1.6.2.3 กล่องอเนกประสงค์

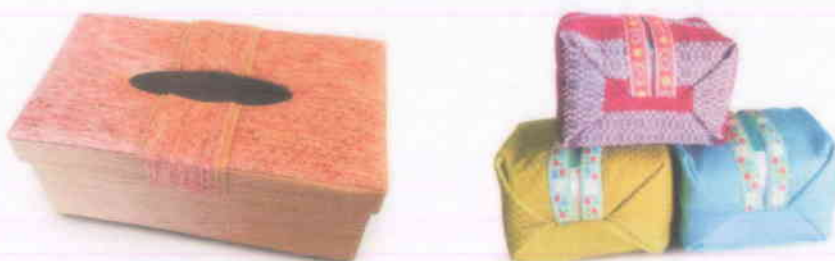
ภาพประกอบ 4.5 กล่องอเนกประสงค์

1.6.2.4 ที่ใส่นามบัตร

ภาพประกอบ 4.6 ที่ใส่นามบัตร

1.6.2.5 กล่องทิชชู

ภาพประกอบ 4.7 กล่องทิชชู

1.6.2.6 ที่ใส่ดินสอ

ภาพประกอบ 4.8 ที่ใส่ดินสอ

จะเห็นว่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าทอเกาะยอของกลุ่มมีไทร มีหลากหลายประเภทและหลายรูปแบบ ยมนา สินธุรัตน์ กล่าวไว้ว่า กลุ่มผ้าทอมีไทรนอกจากจะทอผ้าเป็นผืนแล้วยังมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และมีแนวคิดที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์แตกต่างจากที่มีอยู่ทั่วไป ซึ่งที่ผ่านมาก็ได้มีสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ มาช่วยพัฒนาด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์จึงมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ในส่วนที่ทางกลุ่มไม่สามารถผลิตได้เองก็จะส่งต่อให้กลุ่มอื่นที่ผลิตได้ผลิตให้ และผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้านิยมและสั่งทำเป็นประจำ คือ สมุดบันทึก (ยมนา สินธุรัตน์. 2557 : สัมภาษณ์) จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ พบว่า มีกระเป๋าสตรีจากผ้าทอเกาะยอที่น่าสนใจ สามารถพัฒนาต่อให้มีความแตกต่างและมีรูปแบบที่น่าสนใจได้ ซึ่งนางนุช สินธุรัตน์ สมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลว่ากระเป๋าสตรีทางกลุ่มไม่ได้ออกแบบเองเพียงแต่หาแบบมาแล้วผลิตตามแบบที่มีอยู่ (นางนุช สินธุรัตน์. 2556 : สัมภาษณ์) จึงทำให้ไม่ได้แตกต่างจากท้องตลาดทั่วไป และยมนา สินธุรัตน์ ก็ได้กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าทอเกาะยอ ได้ส่งไปขายยังกรุงเทพมหานคร ก็ได้รับความนิยมมากจากกลุ่มลูกค้า แต่ต้องการที่จะพัฒนาให้มีความหลากหลาย และเป็นเอกลักษณ์มากกว่านี้ (ยมนา สินธุรัตน์. 2557 : สัมภาษณ์) จากการที่ได้สอบถามความต้องการด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอจากสมาชิกกลุ่มผ้าทอมีไทรพบว่า สมาชิกกลุ่มต้องการผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ สวยงาม และทันสมัย มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของผ้าทอเกาะยออยู่

1.7 ข้อเสนอเพื่อการออกแบบ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

1.7.1 ความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ : กลุ่มผ้าทอมีไทร ก่อตั้งโดยครูกริม สินธุรัตน์ โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมสตรีนักรูทกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา ซึ่งเดิมผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีผ้าทอยกดอกเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันได้มีการนำผ้าทอยกดอกมาแปรรูป

เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ซึ่งต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอให้มีเอกลักษณ์สวยงามและทันสมัยมากขึ้นเหมาะสมกับกลุ่มสตรีวัยทำงาน

1.7.2 ผลิตภัณฑ์เดิม : ผ้าทอยกดอก ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าทอยกดอก เช่น กระเป๋าสมุดบันทึก กล่องอเนกประสงค์ ที่ใส่นามบัตร กล่องทิชชู และที่ใส่ดินสอ

1.7.3 ชื่อแบรนด์ : กลุ่มร่มไทร

1.7.4 ชื่อผลิตภัณฑ์ : กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ

1.7.5 ชื่อผู้ประกอบการ : กลุ่มร่มไทร

1.7.6 ที่อยู่ผู้ประกอบการ : 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90100

1.7.7 ประเภทผลิตภัณฑ์ : กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ

1.7.8 รายละเอียดผลิตภัณฑ์ : กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าทอยกดอกของกลุ่มร่มไทรที่มีความน่าสนใจและสามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างได้ และแนวคิดที่สำคัญของกลุ่มคือต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอให้มีความหลากหลาย และเป็นเอกลักษณ์มากกว่าเดิม มีความสวยงาม ทันสมัย แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของผ้าทอเกาะยออยู่

1.7.9 ปัญหาของผลิตภัณฑ์ : กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ กลุ่มร่มไทรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจและสวยงาม แต่ยังไม่มีความโดดเด่น มีรูปแบบเหมือนที่มีอยู่ทั่วไป

1.7.10 กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มสตรี อายุ 30-50 ปี วางตำแหน่งตลาดระดับกลาง-บน

1.7.11 ความต้องการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ : มีความสวยงาม ทันสมัย และมีเอกลักษณ์

1.7.12. แนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ : ออกแบบและพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิค คิวลิท หลักการของคิวลิท คือ ต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ แผ่นตกแต่ง เป็นส่วนที่ออกแบบให้มีสีสันและลวดลายสวยงาม ชั้นที่สอง คือ ชั้นให้ความอบอุ่นทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่นอยู่ส่วนกลาง ชั้นที่สาม คือ แผ่นรองหลัง คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง และนำทั้ง 3 ส่วนนี้มาเย็บรวมกันตรึงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน และเทคนิคคิวลิทที่นำมาใช้คือ คือ แพทเวิร์ค (Patchwork) การต่อผ้ารูปเรขาคณิตให้เกิดเป็นลวดลายในแผ่นตกแต่ง โครงสร้างของกระเป๋าใช้ผ้าทอเกาะยอเป็นหลักและมีวัสดุอื่นประกอบ

1.2 ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคคิวลิท

หลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้วิจัยก็ได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ ในครั้งนี้กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ ออกแบบและพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์ นำรูปร่างเรขาคณิตมาใช้ ใช้อุปกรณ์ประกอบที่น้อย โครงสร้างของกระเป๋าใช้ผ้าทอเกาะยอเป็นหลัก

และมีวัสดุอื่นประกอบ เช่น หนัง เป็นต้น ตัดเย็บโดยใช้เทคนิคควิลท์ ซึ่งหลักการของควิลท์ คือ ต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ แผ่นตกแต่ง เป็นส่วนที่ออกแบบให้มีสีสันและลวดลายสวยงาม ชั้นที่สอง คือ ชั้นให้ความอบอุ่นทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่นอยู่ส่วนกลาง ชั้นที่สาม คือ แผ่นรองหลัง คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง และนำทั้ง 3 ส่วนนี้มาเย็บรวมกัน ตรึงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน และเทคนิคควิลท์ที่นำมาใช้คือ แพทเวิร์ค (Patchwork) คือ การต่อผ้ารูปเรขาคณิตให้เกิดเป็นลวดลายในแผ่นตกแต่ง ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยมมาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลายที่สวยงาม เป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีวัยทำงาน

ผู้วิจัยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และประมวลความคิดจากข้อมูลที่รวบรวมออกแบบและร่างแบบตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 แบบ และนำแบบกระเป๋าให้สมาชิกกลุ่มผ้าทอรั่มไทร คัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมและสามารถผลิตได้จริง หลังจากนั้นนำแบบมาพัฒนาให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ได้ จำนวน 3 แบบ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.9 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1

ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1 เป็นกระเป๋าสำหรับถือ ใช้zip สำหรับเปิด-ปิด มีหูหิ้ว 2 เส้น โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า หูหิ้ว ตัวล็อกเปิด-ปิด และมุมล่างกันกระเป๋าใช้หนังสีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความแข็งแรง สีพื้นกระเป๋าใช้สีน้ำตาลเข้ม ลวดลายมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งลวดลายในแต่ละด้านเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 32 ชิ้น มาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย

ภาพประกอบ 4.10 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2

ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2 เป็นกระเป๋าสำหรับถือและคล้อง สะพายไหล่ ใช้ซิปลงสำหรับเปิด-ปิด มีหูหิ้ว 2 เส้น โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า หูหิ้ว และมุมล่างกันกระเป๋าใช้หนังสีดำเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความแข็งแรง สีพื้นกระเป๋าใช้สีเทา ลวดลายมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งลวดลายในแต่ละด้านเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 40 ชิ้น มาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย

ภาพประกอบ 4.11 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3

ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 เป็นกระเป๋าสำหรับถือและคล้อง สะพายไหล่ ใช้ซิปลงสำหรับเปิด-ปิด มีหูหิ้ว 2 เส้น โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า หูหิ้ว และกันกระเป๋าใช้หนังสีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความแข็งแรง ลวดลายมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งลวดลายในแต่ละด้านเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 64 ชิ้น มาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย

1.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์จากการทำแบบประเมินจากกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 100 คน และสมาชิกกลุ่มผ้าทอรั่มไทร จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้บริโภค

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
25 – 30 ปี	25	25.00
31 – 35 ปี	26	26.00
36 – 40 ปี	25	25.00
41 – 45 ปี	10	10.00
46 – 50 ปี	4	4.00
51 ปีขึ้นไป	10	10.00
รวม	100	100.00
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	6.00
ปริญญาตรี	72	72.00
ปริญญาโท	20	20.00
ปริญญาเอก	2	2.00
รวม	100	100.00
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	52	52.00
ธุรกิจส่วนตัว	3	3.00
ลูกจ้าง	31	31.00
ทำสวน	1	1.00
พนักงานของรัฐ	2	2.00
พนักงานมหาวิทยาลัย	9	9.00
พนักงานราชการ	1	1.00
แม่บ้าน	1	1.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนของผู้บริโภค พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 25 – 30 ปี และอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน และน้อยที่สุดอายุระหว่าง 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.00

การศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.00 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.00

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมา มีอาชีพลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 31 และน้อยที่สุดมีอาชีพทำสวน พนักงานมหาวิทยาลัย แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.00 เท่ากัน

ตาราง 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปทรง			
โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	4.29	0.656	มาก
สีสันทันและลวดลายสวยงาม	4.23	0.694	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.20	0.752	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.52	0.611	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.40	0.651	มาก
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.35	0.642	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.41	0.653	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.34	0.666	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.31	0.748	มาก
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.12	0.795	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.09	0.740	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.17	0.761	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.38	0.663	มาก
มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.19	0.734	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.29	0.699	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.29	0.695	มาก

จากตาราง 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.695 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.666 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.611 รองลงมาคือด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.699 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.663 และน้อยที่สุดด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.761 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.748 ตามลำดับ

ตาราง 3 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปทรง			
โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	4.24	0.668	มาก
สีสันทันและลวดลายสวยงาม	4.20	0.711	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.12	0.782	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.57	0.607	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.38	0.663	มาก
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.38	0.648	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.38	0.663	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.32	0.677	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.53	0.674	มากที่สุด
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.32	0.680	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.48	0.659	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.44	0.671	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.44	0.656	มาก
มีความเหมาะสมกับบรรณนิยของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.41	0.668	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.43	0.662	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.37	0.673	มาก

จากตาราง 3 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.673 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.671 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.674 รองลงมาคือด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.662 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.656 และน้อยที่สุดด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.677 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607 ตามลำดับ

ตาราง 4 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านรูปทรง			
โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	4.38	0.678	มาก
สีสันทันและลวดลายสวยงาม	4.40	0.651	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.32	0.737	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.63	0.525	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.50	0.595	มาก
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.49	0.611	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.51	0.611	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.46	0.630	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.58	0.572	มากที่สุด
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.40	0.603	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.48	0.674	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.49	0.616	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.52	0.611	มากที่สุด
มีความเหมาะสมกับบรรณนิยของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.46	0.642	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.49	0.627	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.47	0.626	มาก

จากตาราง 4 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.626 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจเท่ากันทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.616 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.572 และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.627 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.611 และน้อยที่สุดด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.630 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.525 ตามลำดับ

ตาราง 5 การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ลำดับความพึงพอใจ
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 1			
ด้านรูปทรง	4.34	0.666	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.17	0.761	3
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.29	0.699	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.29	0.695	
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 2			
ด้านรูปทรง	4.32	0.677	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.44	0.671	2
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.43	0.662	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.37	0.673	
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 3			
ด้านรูปทรง	4.46	0.630	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.49	0.616	1
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.49	0.627	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.47	0.626	

จากตาราง 5 การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 3

เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.626 ลำดับที่ 2 คือ ผลิตภัณฑ์กระดาษทอเกาะยุโรปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.673 และลำดับที่ 3 คือ ผลิตภัณฑ์กระดาษทอเกาะยุโรปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.695 ตามลำดับ

ตาราง 6 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสมาชิกกลุ่มร่มไหม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
41 – 45 ปี	1	20.00
46 – 50 ปี	2	40.00
50 ปีขึ้นไป	2	40.00
รวม	5	100.00
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	100.00
รวม	5	100.00
อาชีพ		
ช่างทอผ้า	5	100.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 6 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนของสมาชิกกลุ่มร่มไหม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 46 – 50 ปี และมีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.00 เท่ากัน และน้อยที่สุดอายุระหว่าง 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านอาชีพ พบว่า มีอาชีพเป็นช่างทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตาราง 7 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคคริลท์ รูปแบบที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านรูปทรง			
โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	4.20	0.447	มาก
สีสันทนและลวดลายสวยงาม	4.00	0.000	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.00	0.00	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.60	0.548	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.60	0.548	มากที่สุด
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.20	0.447	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.26	0.235	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.40	0.548	มาก
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.40	0.548	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.40	0.548	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.40	0.548	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.20	0.447	มาก
มีความเหมาะสมกับบรรณนิยของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.20	0.274	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.28	0.315	มาก

จากตาราง 7 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคคริลท์ รูปแบบที่ 1 พบว่า สมาชิกกลุ่มร่วมมือส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.315 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.548 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องด้วยความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.548 รองลงมาคือด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.235 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ และมีความประณีตสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.548 และน้อยที่สุดด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.274 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และความเหมาะสมกับรสนิยม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 ตามลำดับ

ตาราง 8 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านรูปทรง			
โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม	4.20	0.447	มาก
สีสันทนและลวดลายสวยงาม	4.20	0.447	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.00	0.00	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.80	0.447	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.40	0.548	มาก
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.20	0.447	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.29	0.267	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.20	0.447	มาก
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.00	0.000	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.13	0.298	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.40	0.548	มาก
มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.30	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.25	0.283	มาก

จากตาราง 8 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 2 พบว่า สมาชิกกลุ่มร่วมมือส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.283 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.548 รองลงมาคือด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.267 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447

และน้อยที่สุดมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.298 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องด้วยความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 ตามลำดับ

ตาราง 9 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านรูปรทรง			
โครงสร้าง และรูปรทรงสวยงาม	4.40	0.548	มาก
สีสันและลวดลายสวยงาม	4.00	0.000	มาก
รูปแบบมีความทันสมัย	4.00	0.00	มาก
มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ	4.80	0.447	มากที่สุด
มีความประณีตสวยงาม	4.20	0.447	มาก
มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ	4.20	0.447	มาก
มีความคงทนแข็งแรง	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	4.26	0.186	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย			
ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ	4.00	0.000	มาก
ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้	4.20	0.447	มาก
ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย	4.00	0.000	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	4.07	0.149	มาก
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด			
ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง	4.40	0.548	มาก
มีความเหมาะสมกับบรรณนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน	4.20	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	4.30	0.447	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.22	0.192	มาก

จากตาราง 9 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 พบว่า สมาชิกกลุ่มร่วมมือส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.192 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.548 รองลงมาคือด้านรูปรทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.186 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และ

ยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 และน้อยที่สุดมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.149 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.447 ตามลำดับ

ตาราง 10 การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ลำดับความพึงพอใจ
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 1			
ด้านรูปทรง	4.26	0.235	ลำดับที่ 1
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.40	0.548	
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.20	0.274	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.28	0.315	
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 2			
ด้านรูปทรง	4.29	0.267	ลำดับที่ 2
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.13	0.298	
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.30	0.447	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.25	0.283	
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 3			
ด้านรูปทรง	4.26	0.186	ลำดับที่ 3
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.07	0.149	
ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด	4.30	0.447	
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.22	0.192	

จากตาราง 10 การจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า สมาชิกกลุ่มร่วมไทรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 1 เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.315 ลำดับที่ 2 คือ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.283 และลำดับที่ 3 คือ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.192 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ มีการดำเนินการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1.1 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์
- 1.3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอให้กับกลุ่มผ้าทอร่มไทร

2. ขอบเขตของโครงการวิจัย

2.1 กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Area) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิต คือ กลุ่มผ้าทอร่มไทร ที่ตั้งเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวที่มีการนำผ้าทอเกาะยอมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า สมุดโน้ต กล่องนามบัตร กล่องกระดาษทิชชู เป็นต้น ซึ่งมีแนวคิดที่ต้องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอให้เป็นเอกลักษณ์

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 สมาชิกกลุ่มร่มไทร จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ข้อมูลทั่วไปการทำผ้าควิลท์ แนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ หลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้วิจัยก็ได้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอ ในครั้งนี้กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ ออกแบบและพัฒนากระเป๋าทอเกาะยอที่มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์ จากการที่ได้สอบถามความต้องการด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอจากสมาชิกกลุ่มร่วมมือ พบว่า สมาชิกกลุ่มต้องการผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ สวยงาม และทันสมัย มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของผ้าทอเกาะยออยู่ ผู้วิจัยจึงนำรูปร่างเรขาคณิตมาใช้ ใช้องค์ประกอบที่น้อย ซึ่งลดทลายเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยมมาต่อให้เกิดลวดลายที่สวยงาม เป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีวัยทำงาน

ขั้นที่ 3 การออกแบบ หลังจากที่ได้ข้อสรุปเพื่อการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอ โดยใช้เทคนิคควิลท์แล้วผู้วิจัยได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และประมวลความคิดจากข้อมูลที่รวบรวมออกแบบและร่างแบบตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 แบบ

ขั้นที่ 4 การคัดเลือกแบบ หลังจากที่ได้ออกแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอตามแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 แบบ แล้วผู้วิจัยได้นำแบบร่างผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอไปให้สมาชิกกลุ่มร่วมมือคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมและสามารถผลิตได้จริง โดยวิธีการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน

ขั้นที่ 5 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หลังจากได้แบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอที่คัดเลือก จำนวน 3 แบบ แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 6 การประเมินผล หลังจากที่ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาความพึงพอใจ จากสมาชิกกลุ่มร่วมมือ จำนวน 5 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสัมภาษณ์

4.2 แบบสอบถามความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลทั่วไปและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่ายภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึก ข้อมูลทั่วไปการทำผ้าควิลท์ เอกลักษณะ และขั้นตอนในการทำผ้าควิลท์ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และเว็บไซต์ แนวความคิดและกระบวนการในการออกแบบผลิตภัณฑ์ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ จากสมาชิกกลุ่มร่มไทร จำนวน 5 คน และผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของรูปแบบผลิตภัณฑ์

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ ในครั้งนี้กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ ออกแบบและพัฒนากระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่มีความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์ โครงสร้าง

ของกระเป๋าใช้ผ้าทอเกาะยอเป็นหลักและมีวัสดุอื่นประกอบ เช่น หนัง เป็นต้น ตัดเย็บโดยใช้เทคนิคควิลท์ ซึ่งหลักการของควิลท์ คือ ต้องมี 3 ชั้น ติดกันเสมอ ชั้นแรก คือ แผ่นตอกแต่ง เป็นส่วนที่ออกแบบให้มีสีสันและลวดลายสวยงาม ชั้นที่สอง คือ ชั้นให้ความอบอุ่นทำเป็นแผ่นเพื่อให้ความอบอุ่นอยู่ส่วนกลาง ชั้นที่สาม คือ แผ่นรองหลัง คือ ชั้นที่ประกบปิดทับด้านหลัง และนำทั้ง 3 ส่วนนี้มาเย็บรวมกัน ตรงด้วยด้ายเป็นลวดลายสวยงาม และเพื่อให้มีความคงทนของชิ้นงาน และเทคนิคควิลท์ที่นำมาใช้คือ แพทเวิร์ค (Patchwork) คือ การต่อผ้ารูปเรขาคณิตให้เกิดเป็นลวดลายในแผ่นตอกแต่ง ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยมมาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลายที่สวยงาม เป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีวัยทำงาน จำนวน 3 รูปแบบ

1.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์จากกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 100 คน พบว่า กลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความคงทนแข็งแรง ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และสมาชิกกลุ่มร่วมมือ จำนวน 5 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความประณีตสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้ ใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และมีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน

8. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์จากกลุ่มผู้บริโภค จำนวน 100 คน พบว่า กลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจเท่ากันทั้ง 2 ด้าน คือด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และน้อยที่สุดด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกะยอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมาคืออายุระหว่าง 25 – 30 ปี และอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 เท่ากัน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.00 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.00 และส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาคืออาชีพลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 31 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์จากกลุ่มผู้บริโภคดีังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 มากที่สุด ซึ่งพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง ความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกะยอ ในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้บริโภค อายุระหว่าง 25 – 40 ปี โดยผลิตภัณฑ์กระเป๋าคาดอกเกะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 เป็นกระเป๋าสําหรับถือและคล้องสะพายไหล่ ใช้zipสำหรับเปิด-ปิด ทำให้สะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก หูหิ้ว และก้นกระเป๋าคาดอกเกะยอเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความแข็งแรง ถึงแม้ว่าจะมีส่วนประกอบอื่นมาเป็นส่วนประกอบบ้าง แต่ก็ไม่ได้ลดความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกะยออยู่ กลับเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าทอเกะยอ ลวดลายมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่ง

ลวดลายในแต่ละด้านเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 64 ชิ้น มาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่ารูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2

แต่ในส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิล์ทจากสมาชิกกลุ่มร่มไทร จำนวน 5 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบที่ 1 เป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสี่ยงหายของสิ่งของได้ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือด้านรูปทรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ซึ่งมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ และมีความประณีตสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และน้อยที่สุดด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 โดยมีความพึงพอใจเรื่องความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และความเหมาะสมกับรสนิยม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 46 – 50 ปี และมีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.00 เท่ากัน และน้อยที่สุดอายุระหว่าง 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนใหญ่มีการศึกษาดำรงระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิล์ทจากกลุ่มผ้าทอร่มไทร ดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิล์ท รูปแบบที่ 1 มากที่สุด ซึ่งพึงพอใจเรื่องความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสี่ยงหายของสิ่งของได้ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก รองลงมามีความพึงพอใจเรื่องความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ และมีความประณีตสวยงาม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปีขึ้นไป โดยผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิล์ท รูปแบบที่ 1 เป็นกระเป๋าสสำหรับถือ มีหูหิ้ว 2 เส้น ใช้ซิปสำหรับเปิด-ปิด ทั้ง 2 ด้าน ทำให้สะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ โครงสร้างสี่เหลี่ยมผืนผ้า หูหิ้ว ตัวล็อกเปิด-ปิด และมุมล่างกันกระเป๋าสใช้หนังสีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความแข็งแรง ป้องกันการเกิดความเสี่ยงหายของสิ่งของได้ ถึงแม้ว่าจะมีส่วนประกอบอื่นมาเป็นส่วนประกอบบ้าง แต่ก็ไม่ได้ลดความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยออยู่ สีพื้นกระเป๋าสใช้สีน้ำตาลเข้ม จึงเหมาะสมกับอายุและตรงกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม ลวดลายมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งลวดลายในแต่ละด้านเกิดจากการนำผ้ารูปร่างสามเหลี่ยม จำนวน 32 ชิ้น มาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิธจากกลุ่มผู้บริโภคและสมาชิกกลุ่มร่มไทร จะเห็นว่าเมื่อจัดลำดับความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอ มีความแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต่างกัน ส่งผลให้มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่ต่างกัน แต่ถึงอย่างไรความพึงพอใจก็ยังอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้เห็นว่าในอนาคตถ้าทางกลุ่มผ้าทอร่มไทรจะนำต้นแบบผลิตภัณฑ์ไปพัฒนาเพื่อการผลิตและการจำหน่ายต่อไป ก็ได้แนวทางในการที่จะพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอที่ตรงกับความต้องการกับผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งยมนา สินธุรัตน์ กล่าวว่าทางกลุ่มร่มไทรได้แนวทางที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้กับกลุ่ม และหลังจากนี้ก็จะมีผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิธทั้ง 3 รูปแบบ ออกจำหน่ายเพื่อทดลองดูแนวโน้มตลาดก่อน หากมีแนวโน้มที่ดีก็จะพัฒนารูปแบบต่อและเพิ่มจำนวนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้บริโภค (ยมนา สินธุรัตน์, 2558 : สัมภาษณ์) ดังที่ วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้นั้นต้องมีความแปลกใหม่ เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้บริโภค เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประวัติ มีที่มา เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาขายเหมาะสมกับกำลังซื้อของผู้บริโภคในตลาดนั้น โดยอาศัยการศึกษาวิจัยกลุ่มผู้บริโภคให้ได้ข้อมูลก่อนทำการออกแบบและผลิต และมีอายุการใช้งานที่เหมาะสมกับลักษณะของผลิตภัณฑ์และราคาที่จำหน่าย (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร, 2548: 15-16) การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิธ ศิลปะผ้าควิลท์ถือเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งที่สามารถนำมาต่อยอดโดยออกแบบและผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับ การนำไปประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสม จากเอกลักษณ์ที่โดดเด่นด้วยกรรมวิธีการตัดเย็บ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระเป๋าทอเกาะยอรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ สวยงาม และทันสมัย เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มผ้าทอร่มไทร มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง แต่ยังคงคุณค่าเอกลักษณ์ของผ้าทอเกาะยออยู่ เกิดมูลค่าและความงามรวมไปถึงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้น อันจะนำไปสู่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทยอย่างยั่งยืน

9. ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิธ ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยนี้ ทำให้ทราบว่า ก่อนการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ การศึกษาแนวโน้มของการตลาด การจัดจำหน่ายของผู้จำหน่าย รวมทั้งการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภค มีความสำคัญมากสำหรับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

2. การแก้ปัญหาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของแต่ละชุมชน การให้ความรู้เพียงการอบรม การประชุม การสัมมนาคงไม่เพียงพอ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยมีผู้ประสานงานด้านวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยใช้เวลาและกิจกรรมที่เหมาะสมจะช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้มากขึ้น

3. กรอบความคิดของการศึกษาวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่มีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของตนได้

บรรณานุกรม

- งานควิลท์. (2553). ความหมายงานควิลท์. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=658510>
- งานควิลท์. (2557). งานควิลท์. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก <http://owanza.blogspot.com/2010/05/blog-post.html>
- เจษฎา พัฒรานนท์. (2553). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่นโดยใช้ วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา กลุ่มจักสานใบกะพ้อ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภोजุฬารักษ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาโท กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชโรธรณ์ ทิพย์อุปลัมภ์และนิรัช สุดสังข์. (2557). การพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าควิลท์สำหรับสตรียุคใหม่. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก http://archmis.arch.nu.ac.th/arch_ajnu/journal/article_file/article_27.pdf
- ธีระชัย สุขสด. (2544). การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นงนุช สินธุ์รัตน์. (2556, 14 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย ศศิธร วิศพันธ์ ที่บ้านเลขที่ 44/3 ถนนรามัญ ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.
- บุญแทน ต้นบุญต่อ. (2540). หลักการออกแบบ. มหาสารคาม: สถาบันรามมหาสารคาม.
- ประชิด ทิณบุตร. (2554). การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก <http://productdesigntheory.blogspot.com/2011/10/product-design-theory.html>
- พิเชฐ พุฒตาล. (2550). ช่องทางสร้างเงิน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- ยมนา สินธุ์รัตน์. (2556, 25 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย ศศิธร วิศพันธ์ ที่บ้านเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.
- ยมนา สินธุ์รัตน์. (2558, 3 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย ศศิธร วิศพันธ์ ที่บ้านเลขที่ 53/1 หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.

เรวัต สุขสีกาญจน์. (2550). การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานกระจูดในจังหวัดนครศรีธรรมราช.

กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. (2548). หลักการและแนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ: แอ๊ปเปิ้ล พรีนติ้งกรุ๊ปจำกัด.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). การออกแบบ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ศศิธร ทรวงจนอก. (2553). ที่มาของงานควิลท์. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก

<https://www.l3nr.org/posts/462312>

ศิริวรรณ วิลาสศักดิ์านนท์. (2553). "ควิลท์" ศิลปะการต่อผ้า. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1286183628&catid=no

ศุภย์นวัตกรรมการออกแบบ. (2556). ผ้าทอเกาะยอ. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก

<http://designinnovathai.com/th/designdata/detail/448>

สาคร คันธโชติ. (2528). การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สาคร คันธโชติและวิศิษฐ์ ศิริสัมพันธ์. (2529). การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โลหะ. กรุงเทพฯ: โอเอสพรีนติ้งเฮ้าส์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ภูมิปัญญาไทย เพื่อชีวิตสังคมไทย ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ.

กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

สุนันต์ เพิ่มพูล. (2551). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง อำเภอศีร์ษะเกษ จังหวัด

สุโขทัย. ปทุมธานี: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุทธิณีย์ พุ่มกา. (2556). เปิดกลยุทธ์พัฒนาสิ่งทอไทย สู่อุตสาหกรรมผลิตใหญ่ในอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 28

ตุลาคม 2556, จาก http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=200356:2013-09-25-03-20-40&catid=231:aec-news&Itemid=621

easy quilt & patchwork. (2557). รู้จักที่มาของควิลท์ . สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2556, จาก
<http://www.pooimquilts.com/content-รู้จักที่มาของ-Quilting-4-5322-76902-1.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ
- แบบประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิสิทธิ์

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอเกาะยอ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มผ้าทอร่มไทร สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิสิทธิ์

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผ้าทอร่มไทร

1. ชื่อกลุ่ม.....

2. ที่ตั้งกลุ่ม.....

3. ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม.....

4. ประธานกลุ่ม.....

5. จำนวนสมาชิกกลุ่ม .....

6. ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม (ทำเกี่ยวกับอะไร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ

.....

.....

8. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินของกลุ่ม

.....
.....

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอ

1. ปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอมีรูปแบบ อะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอที่ผ่านมาเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

3. รูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกาะยอที่ต้องการพัฒนามีรูปแบบอย่างไร

.....
.....
.....

แบบประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

แบบประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

คำชี้แจง

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ หรือ “ศิลปะการต่อผ้า” ด้วยการใช้เทคนิค แพทเวิร์ค (Patchwork) คือ การนำผ้ารูปเรขาคณิตมาต่อกันให้เกิดเป็นลวดลาย ใช้ในการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอ มีจำนวน 3 รูปแบบ

การประเมินการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ จำนวน 3 รูปแบบ มีเกณฑ์พิจารณา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปร่าง ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

ระดับการพิจารณาความพึงพอใจ มี 5 ระดับ แต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

5	หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
4	หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก
3	หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
2	หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
1	หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

อายุ

- ( ) 25 – 30 ปี ( ) 31 – 35 ปี ( ) 36 – 40 ปี ( ) 41 – 45 ปี ( ) 46 – 50 ปี ( ) 51 ปีขึ้นไป

การศึกษา

- ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก

อาชีพ

- ( ) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ( ) ธุรกิจส่วนตัว ( ) พนักงานบริษัทเอกชน
( ) ลูกจ้าง ( ) อื่นๆโปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์

รูปแบบที่ 1

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปร่าง					
	โครงสร้าง และรูปร่างสวยงาม					
	สีสันทันและลวดลายสวยงาม					
	รูปแบบมีความทันสมัย					
	มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ					
	มีความประณีตสวยงาม					
	มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ					
	มีความคงทนแข็งแรง					
	ผลรวม					
2	ด้านประโยชน์ใช้สอย					
	ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ					
	ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้					
	ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย					
	ผลรวม					
3	ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด					
	ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง					
	มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน					
	ผลรวม					
	ผลรวมทั้ง 3 ด้าน					

รูปแบบที่ 2

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปทรง					
	โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม					
	สีสันทันและลวดลายสวยงาม					
	รูปแบบมีความทันสมัย					
	มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ					
	มีความประณีตสวยงาม					
	มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ					
	มีความคงทนแข็งแรง					
	ผลรวม					
2	ด้านประโยชน์ใช้สอย					
	ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ					
	ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้					
	ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย					
	ผลรวม					
3	ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด					
	ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง					
	มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน					
	ผลรวม					
	ผลรวมทั้ง 3 ด้าน					

รูปแบบที่ 3

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปทรง					
	โครงสร้าง และรูปทรงสวยงาม					
	สีสันทันและลวดลายสวยงาม					
	รูปแบบมีความทันสมัย					
	มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ					
	มีความประณีตสวยงาม					
	มีความเหมาะสมด้านการผสมผสานวัสดุ					
	มีความคงทนแข็งแรง					
	ผลรวม					
2	ด้านประโยชน์ใช้สอย					
	ความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ					
	ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้					
	ใส่สิ่งของได้ปริมาณมากและหลากหลาย					
	ผลรวม					
3	ด้านกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด					
	ความเป็นไปได้ในการผลิตจริง					
	มีความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มสตรีวัยทำงาน					
	ผลรวม					
	ผลรวมทั้ง 3 ด้าน					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวศศิธร วิศพันธ์ุ์
วันเดือนปีเกิด	22 สิงหาคม 2525
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ หลักสูตรการออกแบบ โปรแกรมวิชาศิลปกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	234/24 ถ.ไทรบุรี ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000 เบอร์โทรศัพท์มือถือ 08-9879-6231
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านนาหวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกจิตรศิลป์ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี ศษ.บ. (ศิลปศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
พ.ศ. 2551	ปริญญาโท กศ.ม. (ศิลปศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร